

ОБЩИНА КОСТИНБРОД

ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ 2026-2030

Костинброд 2026 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

- 1. ВЪВЕДЕНИЕ**
- 2. ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ**
- 3. НОРМАТИВНА БАЗА**
- 4. ОБЩ ПРОФИЛ НА ОБЩИНА КОСТИНБРОД**
- 5. ПОЛИТИКА ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ**
- 6. СЪСТОЯНИЕ НА ЕНЕРГИЙНОТО ПОТРЕБЛЕНИЕ**
- 7. ЦЕЛ И ОБХВАТ**
- 8. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ**
- 9. МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА
ЕФЕКТИВНОСТ**
- 10. ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ**
- 11. ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО**
- 12. НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ**
- 13. ОТЧЕТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО**
- 14. ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Подобряването на енергийната ефективност е една от предпоставките за постигане на заложените цели в държавната политика в областта на икономиката и енергетиката не само на национално ниво, но и на местно. Общините, като потребители на енергия, имат съществена роля в развитието на енергийната ефективност чрез изпълнението на заложените в планове, програми и проекти енергоспестяващи мерки за намаляване на енергийната консумация.

Реализацията на общинските програми за енергийна ефективност води до:

- намаляване на зависимостта на общините от доставка на енергия и енергоносители;
- намаляване разходите за енергия и съответно повишаване на жизнения стандарт и качеството на живот;
- повишаване конкурентоспособността на местната икономика;
- откриване на иновативни производства и нови работни места;
- ограничаване на негативното въздействие върху околната среда и климата.

Енергийната ефективност предполага извършване на определени действия чрез които се постига възможно максимална полезна употреба на внасяната в една система (сграда, индустриално съоръжение и др.) енергия. Обикновено действията за енергийна ефективност преминават през следните етапи:

1. Промяна на мисленото и рутинното поведение на конкретен човек, семейство, ръководни екипи на фирми, администрации и обществото като цяло в посока на това, че спестяването на енергия е нещо полезно и важно. Многобройни изследвания са доказали, че тази промяна води до 3%, а понякога дори до 5% икономия на енергия – просто пилеем по-малко енергия.
2. Прилагане на ниско или средностойностни мерки за енергийна ефективност – евтина автоматизация, реконструкция на осветителни уредби, нови енергоспестяващи електроуреди и др.
3. Инвестиционни мерки – топлоизолация на обвивката на сградите, смяна на конвенционални енергоносители с ресурси от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ), внедряване на системи за контрол и управление на енергията в сградите (Energy Management Systems – EMS) и др.

Енергийната ефективност може да се представи и като измерител за разумното използване на енергията, което представлява функция от повишаване на ефекта от дейностите, свързани с потребление на енергия, при същевременно намаляване на разходите за това без загубата на енергиен комфорт.

Енергийната ефективност, като елемент от политиката по устойчиво развитие, води до:

- намаляване разходите за горива и енергия;
- повишаване сигурността на снабдяването с енергия;
- подобряване на топлинния комфорт;
- намаляване емисиите на парникови газове.

Изготвянето на общински програми за енергийна ефективност е задължителна част от държавната политика по енергийна ефективност и налага участието на съответните регионални и местни структури. Общинските програми за енергийна ефективност целят да се намали нивото на енергопотребление в обектите – общинска собственост (сгради, инсталации, улично осветление и др.), като по този начин да се даде пример на населението и бизнеса с оглед генериране икономия на енергия в бита и индустрията.

Предвидените в настоящата програма мерки по енергийна ефективност имат за цел политиката по енергийна ефективност да се превърне в приоритетна на територията на община Костинброд, като по този начин се повишат икономическия растеж и жизнения стандарт на населението на Общината и се подпомогне опазването на околната среда.

Настоящата програма е структурирана съгласно Указанията на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) за разработване на планове/програми за енергийна ефективност.

2. ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ

Изготвянето на общинските програми за енергийна ефективност, както и на програмите за оползотворяване на енергията от възобновяеми източници и биогорива е част от провеждането на политиката на Европейския съюз и Република България за повишаване на енергийната ефективност, устойчивото енергийно развитие и постигането на целите в областта на енергетиката и климата до 2030 г. Чрез устойчиви

енергийни проекти и стратегии за изпълнението на тези програми се създават условия за превръщане на екологичните предизвикателства – осигуряване качеството на атмосферния въздух, намаляване на въздействието върху изменението на климата и ефективно управление на ресурсите – във възможности за развитие на регионите, повишаване на тяхната привлекателност за инвестиции и създаване на нови работни места. Във връзка с изискванията за подобряване на енергийните характеристики на сградния фонд в България и действащата нормативна уредба в областта на енергийната ефективност, за сградите и обектите, попадащи в приложното поле на Закона за енергийната ефективност и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане, следва да се предприемат съответните мерки за повишаване на енергийната ефективност, включително извършване на обследване за енергийна ефективност и изпълнение на предписаните енергоспестяващи мерки, когато това е нормативно изискуемо.

Като продължение на тази политика, Директива (ЕС) 2023/1791 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2023 година за енергийната ефективност и за изменение на Регламент (ЕС) 2023/955 установява актуализирана европейска рамка за повишаване на енергийната ефективност. Директивата предвижда държавите членки да гарантират, че регионалните и местните органи включват конкретни мерки за енергийна ефективност в своите дългосрочни инструменти за планиране, като планове за декарбонизация или планове за устойчива енергия, след консултиране със съответните заинтересовани страни и обществеността.

Въвеждането на европейската рамка в областта на енергийната ефективност, включително изискванията на Директива (ЕС) 2023/1791, в българското законодателство чрез действащия Закон за енергийната ефективност (ЗЕЕ), както и националните цели и мерки, определени в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021–2030 г. и неговата актуализация, определят необходимостта от планиране и изпълнение на конкретни мерки за повишаване на енергийната ефективност на местно ниво. Мерките и дейностите, предвидени в настоящата програма, са насочени към:

- реализацията на дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност в съответствие с националните цели и мерки, определени в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021–2030 г. и неговата актуализация;
- намаляване на енергийното потребление и повишаване на енергийната ефективност при използването на енергия в общинските сгради, обекти и системи;

- подобряване на енергийните характеристики на сградния фонд, чрез прилагане на технически, организационни и други мерки за енергийна ефективност;
- повишаване на енергийната ефективност на системите за външно изкуствено осветление чрез прилагане на подходящи технически и организационни мерки;
- насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, когато това е технически, икономически и нормативно приложимо.

Настоящата програма е разработена на основание чл. 12 от Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ), като са взети предвид насоките и изискванията на действащата нормативна и стратегическа рамка в областта на енергийната ефективност и следните документи:

1. Интегрираният план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021–2030 г. и неговата актуализация;
2. Директива (ЕС) 2023/1791 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2023 година за енергийната ефективност и за изменение на Регламент (ЕС) 2023/955;
3. Законът за енергийната ефективност и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане;
4. Приложимите национални стратегически и програмни документи в областта на енергетиката, енергийната ефективност, възобновяемите енергийни източници и изменението на климата.

3. НОРМАТИВНА БАЗА

Настоящата програма е изготвена в съответствие с новото европейско и национално законодателство в областта на енергийната ефективност и е съобразена със:

➤ ***Рамка за политиките в областта на климата и енергетиката през периода 2020–2030 година***

Рамката на политиките в областта на климата и енергетиката до 2030 г. е представена от Европейската комисия на 22 януари 2014 г. под формата на съобщение, с което се определя рамка за политиките на Европейския съюз в областта на климата и енергетиката за периода 2020 – 2030 г.

Първоначално рамката поставя цел за намаляване на емисиите на парникови газове с 40% спрямо нивата от 1990 г. до 2030 г. Впоследствие тази цел е значително повишена в контекста на Европейския зелен пакт и Европейския закон за климата, като на ниво Европейски съюз е определена задължителна цел за намаляване на нетните емисии на парникови газове с най-малко 55% до 2030 г. спрямо 1990 г.

Рамката за 2030 г. има за цел да подпомогне Европейския съюз при решаването на основни въпроси, свързани с:

- предприемане на следващата стъпка към постигането на дългосрочната цел за превръщане на ЕС в климатично неутрална икономика до 2050 г.;
- намаляване на емисиите на парникови газове и ограничаване на въздействието на изменението на климата;
- повишаване на енергийната ефективност и ускоряване на прехода към чиста енергия;
- намаляване на зависимостта от внос на енергийни ресурси и повишаване на енергийната сигурност;
- модернизиране на енергийната инфраструктура и създаване на стабилна регулаторна рамка за инвестиции;
- развитие на възобновяемите енергийни източници и повишаване на конкурентоспособността на европейската икономика.

➤ ***Директиви на Европейския съюз в областта на енергийната ефективност и енергията от възобновяеми източници***

Основният действащ европейски нормативен акт в областта на енергийната ефективност е Директива (ЕС) 2023/1791 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2023 г. за енергийната ефективност и за изменение на Регламент (ЕС) 2023/955. Директивата установява обща рамка за насърчаване на енергийната ефективност и за намаляване на крайното и първичното потребление на енергия в Европейския съюз.

В областта на енергийната ефективност на сградите основен европейски нормативен акт е Директива (ЕС) 2024/1275 на Европейския парламент и на Съвета от 24 април 2024 г. относно енергийните характеристики на сградите. Директивата поставя изисквания за подобряване на енергийните характеристики на сградите, декарбонизация на сградния фонд и постепенно намаляване на емисиите на парникови газове от сградите.

В областта на възобновяемите енергийни източници основен нормативен акт е Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018

година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, изменена и допълнена с последващи актове на Европейския съюз.

➤ *Пътна карта за енергетиката до 2050 г.*

През декември 2011 г. Европейската комисия прие Пътна карта за енергетиката до 2050 г., която разглежда възможностите за преход към нисковъглеродна енергийна система в дългосрочен план. Основните направления са свързани с намаляване на емисиите на парникови газове, повишаване на енергийната ефективност, развитие на възобновяемите енергийни източници, повишаване на сигурността на енергийните доставки и запазване на конкурентоспособността на европейската икономика.

Ключов елемент за постигането на тези цели е повишаването на енергийната ефективност и намаляването на енергийното потребление чрез технологично обновяване, енергийно ефективни сгради и инфраструктура и ефективно управление на енергията.

➤ *Стратегия за устойчиво енергийно развитие на Република България до 2030 г. с хоризонт до 2050 г. и Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021–2030 г.*

Стратегията за устойчиво енергийно развитие на Република България до 2030 г. с хоризонт до 2050 г. определя основните стратегически насоки за развитие на енергетиката, като отчита общите европейски политики и цели, националните специфики и необходимостта от повишаване на енергийната сигурност, енергийната ефективност и конкурентоспособността на икономиката.

Стратегията обхваща основни направления като енергийна сигурност, енергийна ефективност, развитие на възобновяемите енергийни източници, развитие на енергийната инфраструктура, либерализация и развитие на енергийните пазари, както и внедряване на нови енергийни технологии.

Интегрираният план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021–2030 г. (ИНПЕК) е разработен в изпълнение на Регламент (ЕС) 2018/1999 относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата. Планът определя националните цели и мерки в петте основни измерения на Енергийния съюз – декарбонизация, енергийна ефективност, енергийна сигурност, вътрешен енергиен пазар, както и научни изследвания, иновации и конкурентоспособност.

В периода 2023–2024 г. е разработен проект за актуализация на ИНПЕК, който отразява по-високите цели на Европейския зелен пакт, Европейския закон за климата, пакета „Подготвени за цел 55“ (Fit for 55) и плана REPowerEU.

Стратегията за устойчиво енергийно развитие и Интегрираният план в областта на енергетиката и климата са взаимосвързани стратегически документи, разработени в съответствие с европейските и националните политики в областта на енергетиката и климата. Стратегията определя общата визия и стратегическата рамка за развитие на енергетиката, докато ИНПЕК конкретизира националните цели, политики и мерки в рамките на петте измерения на Енергийния съюз.

➤ ***Закон за енергийната ефективност***

Законът за енергийната ефективност (ЗЕЕ) урежда обществените отношения, свързани с провеждането на държавната политика за повишаване на енергийната ефективност.

Законът има за цел повишаване на енергийната ефективност като част от политиката по устойчиво развитие на страната чрез:

1. Използване на система от дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност при производството, преноса и разпределението, както и при крайното потребление на енергия;
2. Въвеждане на схеми за задължения за енергийни спестявания;
3. Развитие на пазара на енергийнонеэффективни услуги и насърчаване предоставянето на енергийнонеэффективни услуги;
4. Въвеждане на финансови механизми и схеми, подпомагащи изпълнението на националната цел за енергийна ефективност.

➤ ***Предоставяне на енергийнонеэффективни услуги на конкурентни цени при крайните клиенти***

Съгласно чл. 65 от ЗЕЕ енергийнонеэффективните услуги имат за цел комбиниране на доставката на енергия с енергоефективна технология и/или с действие, което обхваща експлоатацията, поддръжката и управлението, необходими за предоставяне на услугата, и водят до проверимо, измеримо или оценимо повишаване на енергийната ефективност и/или спестяване на първични енергийни ресурси.

Съгласно чл. 66 от ЗЕЕ енергийнонеэффективните услуги се извършват въз основа на писмени договори, сключени с крайни клиенти, и включват изпълнението на една или

повече дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност, определени с наредбата по чл. 18, ал. 2 от ЗЕЕ.

Когато в обхвата на енергийнонеэффективните услуги се включва изпълнението на дейности по обследване за енергийна ефективност на сгради или на промишлени системи, те се извършват от лица, отговарящи на съответните изисквания на ЗЕЕ и подзаконовата нормативна уредба. Задължените лица:

1. Изпълняват сами дейностите, в случай, че отговарят на изискванията за обследване за енергийна ефективност на сгради по чл. 43, ал. 1 или 2 или за обследване за енергийна ефективност на промишлени системи по чл. 59, ал. 1;

2. Възлагат изпълнението на дейностите на лица, които отговарят на изискванията за обследване за енергийна ефективност на сгради по чл. 43, ал. 1 или 2, или за обследване за енергийна ефективност на промишлени системи по чл. 59, ал. 1.

➤ *Внасяне на парични средства във финансови механизми за изпълнение на мерки за енергийна ефективност*

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 2 и чл. 67, ал. 2 от ЗЕЕ задължените лица могат да правят вноски в Националния фонд за декарбонизация или в други финансови посредници за реализиране на инвестиции в дейности и мерки за енергийна ефективност. Размерът на необходимите вноски за изпълнение на мерки за постигане на индивидуалните цели за енергийни спестявания се договаря между задълженото лице и съответния финансов посредник.

➤ *Прехвърляне на енергийни спестявания чрез удостоверения за енергийни спестявания*

Съгласно чл. 75, ал. 3 от ЗЕЕ за целите на изпълнение на индивидуалните цели за енергийни спестявания удостоверенията за енергийни спестявания могат да се прехвърлят от:

1. Задължено към друго задължено лице по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4, когато първото задължено лице е в преизпълнение на определената му индивидуална цел за енергийни спестявания;
2. Незадължено лице към задължено лице по чл. 14, ал. 4 и чл. 14а, ал. 4.

Удостоверенията за енергийни спестявания удостоверяват приноса на притежателя им в изпълнението на мерки за повишаване на енергийната ефективност и се използват за изпълнение на индивидуалните цели за енергийни спестявания.

➤ **Управление на потреблението на енергия**

Законът за енергийната ефективност предвижда и управление на енергийната ефективност.

Съгласно чл. 63, ал. 1 от ЗЕЕ собствениците на сгради – публична държавна или общинска собственост, както и собствениците на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление по чл. 57, ал. 2, са длъжни да извършват управление на енергийната ефективност.

Управлението на енергийната ефективност се извършва чрез:

1. Организиране на изпълнението на програмите и мерките за енергийна ефективност и на други мерки, които водят до енергийни спестявания;
2. Поддържане на бази данни за месечното производство и потребление по видове енергии – за собствениците на предприятия и промишлени системи;
3. Ежегодно изготвяне на анализи на енергийното потребление;
4. Представяне на годишни отчети за управлението на енергийната ефективност пред Агенцията за устойчиво енергийно развитие.

➤ **Закон за енергетиката**

Съгласно Закона за енергетиката кметовете на общини имат редица задължения, свързани с енергийното планиране и развитието на енергийната инфраструктура на територията на общината. Кметовете на общини:

- изискват от енергийните предприятия на територията на общината прогнози за развитие на потреблението на електрическа и топлинна енергия и природен газ, както и програми и планове за енергоснабдяване, топлоснабдяване и газоснабдяване;
- по предложение на енергийните предприятия предвиждат в общите и подробните устройствени планове благоустройствени работи, необходими за изпълнение на програмите и планове за развитие на енергийната инфраструктура;
- осигуряват изграждането, експлоатацията, поддържането и развитието на мрежите и съоръженията за външно осветление на територията на общината за имоти – общинска собственост;
- при необходимост правят предложения до съответния оператор на електроразпределителна мрежа за включване в инвестиционните му планове на

населени места или части от тях с проблеми в снабдяването с електрическа енергия.

➤ ***Закон за устройство на територията***

Едно от основните съществени изисквания към строежите по Закона за устройство на територията (ЗУТ) е изискването за енергийна ефективност, регламентирано в чл. 169, ал. 1, т. 6 от ЗУТ.

Изискването е свързано с икономия на енергия и топлосъхранение в сградите и се прилага при проектирането, изграждането и обновяването на строежите.

Техническите изисквания към енергийните характеристики на сградите са регламентираны с Наредба № РД-02-20-3 от 9 ноември 2022 г. за техническите изисквания към енергийните характеристики на сгради.

➤ ***Национални стратегически документи, планове и програми***

В областта на енергийната ефективност, климата и устойчивото развитие следва да бъдат отчетени следните стратегически и планови документи:

- Рамкова конвенция на ООН по изменение на климата;
- Протокол от Киото към Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата;
- Парижко споразумение към Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата;
- Стратегия за устойчиво енергийно развитие на Република България до 2030 г. с хоризонт до 2050 г.;
- Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021–2030 г., включително актуализацията му;
- Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие до 2030 г.;
- Дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г.;
- План за интегрирано развитие на община Костинброд за периода 2021–2027 г.

➤ ***Подзаконовни нормативни актове в областта на енергийната ефективност***

- Наредба № Е-РД-16-647 от 15.12.2015 г. за определяне на съдържанието, структурата, условията и реда за набиране и предоставяне на информация;

- Наредба № Е-РД-04-1 от 05.01.2024 г. за условията и реда за определяне размера и изплащане на средствата по договори с гарантиран резултат, водещи до енергийни спестявания в сгради – държавна и/или общинска собственост;
- Наредба № Е-РД-04-2 от 16.12.2022 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради;
- Наредба № Е-РД-04-3 от 04.05.2016 г. за допустимите мерки за осъществяване на енергийни спестявания в крайното потребление, начините на доказване на постигнатите енергийни спестявания, изискванията към методите за тяхното оценяване и начините за потвърждаването им;
- Наредба № Е-РД-04-05 от 08.09.2016 г. за определяне на показателите за разход на енергия, енергийните характеристики на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление, както и за определяне на условията и реда за извършване на обследване за енергийна ефективност и изготвяне на оценка на енергийни спестявания;
- Наредба № Е-РД-04-1 от 03.01.2018 г. за обстоятелствата, подлежащи на вписване в регистрите по Закона за енергийната ефективност, вписването и получаването на информация от тези регистри, условията и реда за придобиване на квалификация от консултантите по енергийна ефективност;
- Наредба № Е-РД-04-1 от 05.04.2022 г. за условията и реда за извършване на проверка за енергийна ефективност на отоплителните инсталации и инсталациите за комбинирано отопление и вентилация по чл. 50, ал. 1 и на климатичните инсталации по чл. 51, ал. 1, условията и реда за изготвянето на оценка на енергийните спестявания, както и условията и реда за създаване, поддържане и ползване на базата данни по чл. 52 от Закона за енергийната ефективност;
- Наредба за методиките за определянето на националната цел за енергийна ефективност и за определянето на общата кумулативна цел, въвеждането на схема за задължения за енергийни спестявания и разпределянето на индивидуалните цели за енергийни спестявания между задължените лица, приета с Постановление на Министерския съвет № 60 от 18.04.2022 г., обн. ДВ, бр. 32 от 26.04.2022 г.;
- Наредба № РД-02-20-3 от 09.11.2022 г. за техническите изисквания към енергийните характеристики на сгради, издадена на основание чл. 169, ал. 4 във връзка с чл. 169, ал. 1, т. 6 от ЗУТ и чл. 31, ал. 4 от ЗЕЕ.

4. ОБЩ ПРОФИЛ НА ОБЩИНА КОСТИНБРОД

4.1. ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

Община Костинброд е разположена на северозапад от София, в непосредствена близост до столицата в котловина от около 1200 кв. км.

На югоизток граничи със Столичната община, на юг – с община Божурище, на запад – с общини Сливница и Драгоман, на северозапад – с община Годеч и на североизток – с община Своге.

Софийското поле е обградено на север от Стара планина, на юг от Люлин и Витоша, на запад стига до варовитите възвишения на Сливница и Драгоман.

Средната надморска височина на Софийското поле е 550 м.

Дъно на някогашно езеро, Софийското поле се отличава с плодородната си почва и благоприятен климат.

Мястото на община Костинброд сред регионалните териториални единици, попада в обхвата на Югозападния район от ниво 2. Важна особеност в местоположението на общината е и това, че се намира в границите на Софийска област.

Община Костинброд включва в своите граници 14 населени места, по-големи от които са административния център – град Костинброд и кметствата с. Петърч и с. Драговищица.

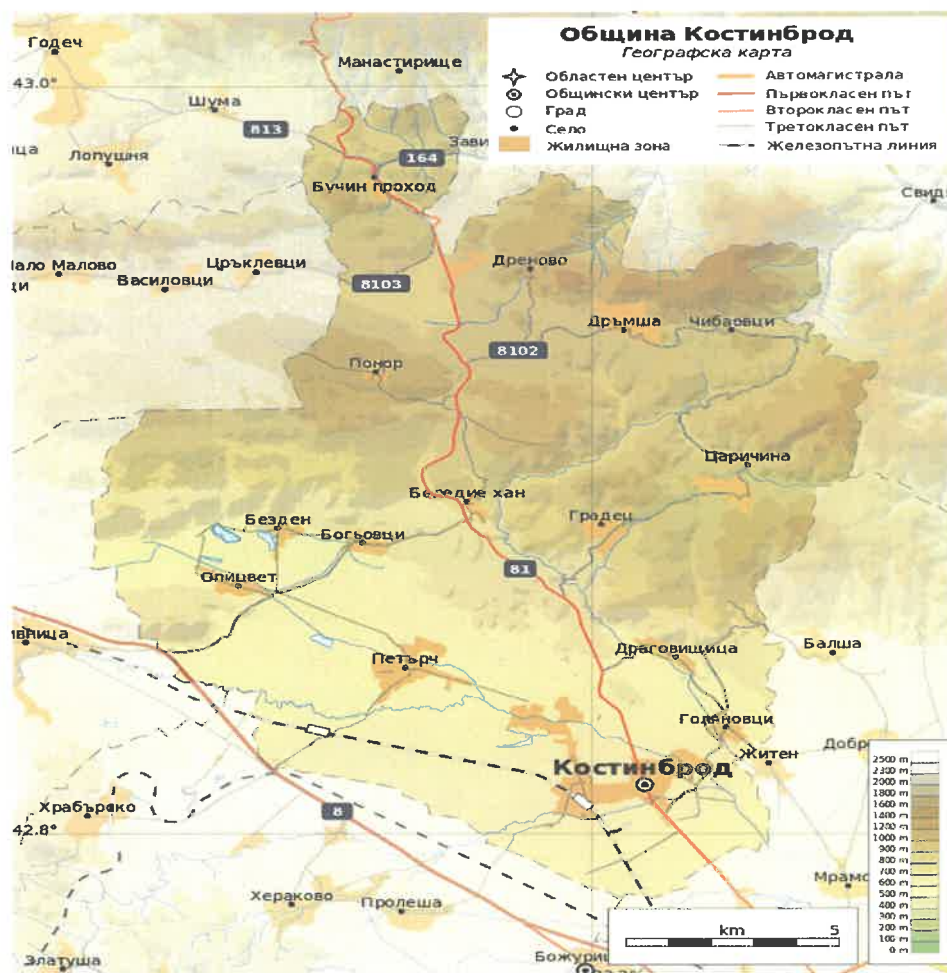
Територията на община Костинброд обхваща площ от 254 239 дка, фонд „Населени места“ заема 24 052 дка, което съставлява, 46 % от общата площ, селскостопанския фонд заема 161 179 дка и горския фонд – 62 200 дка от общата територия на общината.

Преминаването на три трансевропейски транспортни коридора в близост до Община Костинброд, определя транспортно – географското положение като благоприятно. Това са именно европейският транспортен коридор (ТК) № 10 (Калотина-София) и връзка с ТК № 8 (Гюешево – София – Пловдив – Бургас – Варна), представени от пътна и жп инфраструктура, както и на ТК № 4 (Видин – София – Кулата и София – Свиленград). Състоянието на пътната мрежа и отстоянието от 15 км от столицата, създава отлична предпоставка за икономически взаимовръзки на общината със съседни териториални единици.

Стратегическото транспортно-комуникационно местоположение на общината следва да бъде подкрепено със съответна транспортно – комуникационна политика.

Използването на въпросния потенциал би рефлектирал върху общото социално-икономическо развитие на Община Костинброд.

С указ № 1942/4.XI.1974 г. на Държавния съвет Костинброд е обявен за град, а селата Маслово и Шияковци под името Обединение са присъединени към селището като негов квартал. В ДВ бр. 102/30. XII.1974 г. е обявено, че Костинброд става административен център на селищната система включваща 14 населени места, от които по-големи са с. Петърч и с. Драговищица.

➤ Релеф

Релефът на община Костинброд е разделен между три височинни пояса. В северните си части той бива силно разчленен планински, а в южната си част е равнинно-хълмист. В територията на общината се включват части от Мала планина, както и части от Софийска котловина. Най – високата точка е 1155 м. (северно от с. Чибаовци). Средната надморска височина на община Костинброд е 725 м. През територията на

общината протичат реките Блато, Сливнишка и Белица. От Мала планина извират притоци на р. Искър, като най-голям е р. Крива река, която образува къси, дълбоки проломи със скални откоси. В западната част на планината се наблюдава силно развит карст. Валежните води се губят в множество понори и дават началото на многокарстови извори.

В геоложкия строеж в района на община Костинброд вземат участие юрски, кредни, неогенски и кватернерни седименти.

Юрата е представена от Сливнишката свита, която влиза в състава на Западнобалканската карбонатна група.

Кредата в района е представена от Салашката и Салашко – Черниосъмска свити, варовиково-мергелна задруга и Задруга на тефроидния флиш.

Неогенски седименти се разкриват повсеместно в района. Те са представени от отложенията на Софийската група и по-точно от тези на Новоискърската и Лозенецката свити.

➤ Климат

Географското положение на България е своеобразен кръстопът на въздушни маси. То определя океанско и континентално климатично влияние. Основните центрове, формиращи циклоните и антициклоните, които оказват влияние на климата у нас са Исландски минимум, Азорски максимум, сезонни центрове – Източноевропейски максимум и близкото разположение до Тиренско море. Макар и отдалечена на над 2000 км от Атлантическия океан по териториите на България се усеща неговото влияние, чрез нахлуване на влажни въздушни маси от запад и северозапад.

За формирането на климата в района изключително важно влияние оказва Стара планина. Софийското поле, намиращо се в Западната (висока) подобласт се характеризира с преобладаващи умерено – континентални климатични условия. Характерна е добре изразена влажна сянка и поява на падащи ветрове от към Стара планина. Сравнително висока е средно – януарската температура (2,6°C). Сравнително неголямата височина на релефа, малкото средногодишно валежно количество (590 мм), значително изпарение и водопропускливост на геоложката основа са условия за ниската стойност на отточния модул, който е един от най-малките в страната.

Средната годишна температура в района е 9,7 °C. Обикновено от средата на месец април до края на месец октомври се наблюдава устойчиво задържане на температурата над 10 °C, със средна продължителност на този период от 170 до 200 дни.

В зависимост от изменението на температурата се наблюдават и промени в относителната влажност на въздуха. За района последната се характеризира със значителна стабилност в отделните сезони. През януари и октомври влажността е най – висока (70-80%), а през лятото спада под 50%.

Средна месечна и годишна температура на въздуха (°C)

Месец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
T°C	2,6	0,0	3,9	9,9	14,8	18,1	20,4	20,2	16,2	10,6	5,4	0,0	10,18

Средноденонощна месечна и годишна минимална температура на въздуха

Месец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
T°C	0,5	4,4	1,2	3,6	8,1	11,3	12,9	11,0	10,0	4,7	3,7	3,7	6,26

Характерна особеност на температурния режим през зимата са честите и продължителни температурни инверсии. Продължителността на инверсиите зависи от синоптичната обстановка и може да е от няколко часа до няколко денонощия без прекъсване. Температурните инверсии са един от факторите за повишаване концентрацията на замърсители във въздуха и задържането им в котловината.

➤ Валежи

През по-голяма част от годината в района е характерна облачност около 6,4 бала. Валежите имат голяма роля в процесите на замърсяване и самоочистване на атмосферата. Средногодишната сума на валежите е 590 мм, като средните валежи по сезони са : пролет 155 мм, лято 179 мм, есен 144 мм, зима 112 мм.

Сравнително високата сума на валежите е положителен фактор за самоочистване на атмосферата от замърсители. Това обаче намалява разсейването и довежда до значително повисоко натоварване с вредни вещества на почвите и повърхностните води. Снежната покривка се задържа около 76 дни през годината със средна височина 10 – 20 см.

Броят на засушаванията в продължителност 10 и над 10 дни за периода април – октомври е 4,5-5,0.

➤ Вятър

Особеностите на климатичните, метеорологичните фактори и релефът на района оказват съществено влияние върху разсейването на вредните вещества в атмосферата и

преноса на замърсени въздушни маси от по-близко разположени или по-отдалечени райони със значителна концентрация на промишлени предприятия, от които се изпускат различни вредни вещества.

Основен фактор за състоянието на въздуха в района е вятъра. Тихото време (със скорост на вятъра под 1 м/сек) е характерно за значителна част от времето през годината (над 33,7%). Средната годишна скорост на вятъра в района е 2,9 м/сек. С най-висока средна скорост са югозападните и южните ветрове, а с най - ниска северните.

Друг съществен фактор е преобладаващата посока на вятъра, като с най – голяма честота са западните ветрове (25,7).

➤ **Води и водни ресурси**

Община Костинброд е разположена в Софийската котловина. Това е една от най - големите котловини у нас и е сравнително добре изучена в хидрогеоложко отношение.

➤ **Повърхностни водни тела**

На територията на Община Костинброд във водосбора на реките Искър и Нишава са разположени следните водни тела или части от водни тела:

- Част от BG1NV200R001, тип TR11, р. Нишава – минимална площ от тялото попада в общината;
- Част от BG1IS300R018, тип TR11, р. Искрецка до вливане в р. Искър;
- Част от BG1IS400R012, тип BGTR13, р. Блато до вливане в р. Искър, р. Костинбродска и р. Сливнишка, поречие Искър, заема най-голяма част от територията на община Костинброд;
- Повърхностно водно тяло, което не е силно модифицирано, категория река от поречие Нишава със следните характеристики: име Нишава RWB01, код BG1NV200R001, дължина 51,951 км., географско описание: р. Нишава. Водното тяло е тип BGTR11;
- Повърхностно водно тяло, което не е силно модифицирано, категория река от поречие Искър със следните характеристики: име Искрецка ISRWB18, код BG1IS300R018, дължина 20,188 км., географско описание: р. Искрецка до вливане в р. Искър;
- Повърхностно водно тяло, което не е силно модифицирано, категория река от поречие Искър със следните характеристики: име Блато ISRWB12, код

BG1IS400R012, дължина 95,415 км., географско описание: р. Блато до вливане в р. Искър, р. Белица и р. Сливнишка.

За характеризирането на повърхностните водни тела е извършена типология на категориите повърхностни води. Типологията предлага възможност за диференциране на водните тела според техните абиотични характеристики за екологичната им функционалност и специфичните им биоценози.

На картата по – долу са показани водосборите на повърхностни водни тела, попадащи в територията на община Костинброд.

➤ Подземни водни тела

Територията на община Костинброд попада върху следните подземни водни тела:

- Порови води в Неоген – Кватернера – р. Нишава със следните характеристики: код BG1G00000NQ029;
- Порови води в Неоген – Кватернера – Софийска долина в първи слой на ГИС, със следните характеристики: код BG1G00000NQ030 и площ 1089,886 км²;
- Порови води в Неогена – Софийска котловина във втори слой на ГИС, със следните характеристики: код BG1G00000N033 и площ 1089,24 км²;
- Карстови води в Годечкия масив в пети слой на ГИС, със следните характеристики: код BG1G00000TJ046 и площ 1836,0877 км².

По отношение управлението на водите територията на община Костинброд попада в територията на Басейнова Дирекция Дунавски район с център Плевен.

➤ **Язовири**

На територията на община Костинброд функционират три язовира:

- Язовир „Безден” – находящ се в землището на с. Безден, община Костинброд, област Софийска с площ 134,840 дка. е въведен в експлоатация през 1958 г. Микроязовир „Безден“ се състои от земнонасипна язовирна стена, малък челен преливник, основен изпускател – водовземна шахта и тръбопровод, разклонение към помпената станция и помпена станция. Тялото на язовирната стена е монолитен земен насип. По билото на стената минава селскостопански път, свързващ село Безден със земеделските земи. Предназначението му първоначално е било за напояване. Изградена е помпена станция, водообезпечаваща 1 000 дка поливни площи в землището на село Безден. Поради намаления интерес към напояване и лошото функционално състояние на помпената станция, язовирът се използва само за риборазвъждане. Язовирът се пълни с води от карстовия извор „Безден”, разположен непосредствено до водохранилището. В района има общо 72 карстови извора с общ среден дебит 100-150 l/sec. Няма данни за наличие на свлачищни явления в района на язовира, ерозионни процеси, сипеи, оврази и др.
- Язовир „Бистрица“ – намира се в землището на село Безден, местност „Бистрица“. Язовир „Бистрица“ е въведен в експлоатация през 1959 г. и общата му площ е 204,058 дка. Състои се от язовирна стена със страничен преливник, основен изпускател – водовземна шахта и водовземна тръба за нуждите на напояването, помпена станция, вододовеждащ канал. Предназначението на язовира първоначално е за промишлено водоснабдяване на завод за дървесина. По-късно се изгражда помпена станция за водоосигуряване на 1 000 дка поливни площи, а в момента се използва за риборазвъждане. Язовирът се пълни с води от няколко карстови извора, разположени непосредствено до опашката на водохранилището. Няма данни за наличие на свлачищни явления в района на язовира, ерозионни процеси, сипеи, оврази и др.
- Язовир „Маслово“ – намира се извън регулационния план на гр. Костинброд, в непосредствена близост до III район на града. Изграден е през 1968 г. и е с площ

86,934 дка. Язовирът се използва като водоем за напояване и спортен риболов. Източник на водоснабдяване е близка малка река и повърхностно отточни води. Способът за пълненето му е гравитачен.

➤ **Полезни изкопаеми**

Община Костинброд е бедна на полезни изкопаеми. За територията на общината е характерен добив и първична преработка на варовик, който се осъществява от кариера „Градец“, кариера „Люляците“ и кариера „Целовижда“. Няма доказани и разработени запаси на други рудни и/или нерудни полезни изкопаеми.

➤ **Защитени територии**

На територията на община Костинброд се намират три защитени зони от екологичната мрежа „НАТУРА 2000“, както следва:

1. Защитена зона „Драгоман“ BG0000322 – защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Зоната е обявена със Заповед № РД-265 от 31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите, обнародвана в Държавен вестник, бр. 43 от 2021 г., като впоследствие е изменена и допълнена със Заповед № РД-1059 от 07.11.2022 г., обнародвана в Държавен вестник, бр. 90 от 2022 г.;

2. Защитена зона „Раяновци“ BG0002001 – защитена зона за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-569 от 05.09.2008 г. на министъра на околната среда и водите;

3. Защитена зона „Западна Стара планина и Предбалкан“ – BG0001040 – защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Зоната е обявена със Заповед № РД-268 от 31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите, обнародвана в Държавен вестник, бр. 44 от 2021 г.

На територията на община Костинброд има и защитена територия по смисъла на Закона за защитените територии – защитена местност „Розманолистна върба“, обявена със Заповед № 646 от 15.08.2013 г. на министъра на околната среда и водите, обнародвана в Държавен вестник, бр. 80 от 2013 г.

Биологичното разнообразие на територията на община Костинброд е значително и е обусловено от разнообразието на природните местообитания, включително горски, тревни, влажни, речни и карстови местообитания. В рамките на екологичната оценка към

Общия устройствен план са отчетени територии с висока природозащитна стойност и наличие на разнообразни растителни и животински видове.

По-старите проучвания, проведени в периода 2006–2010 г., са установили 987 вида висши растения, 250 вида пеперуди, 19 вида водни кончета и още 20 вероятни вида, 9 вида земноводни, 10 вида влечуги, 220 вида птици, 32 вида бозайници без прилепите, 16 вида прилепи и 165 вида гъби.

4.2. НАСЕЛЕНИЕ

➤ Демографска характеристика на община Костинброд

Върху демографското развитие на община Костинброд влияние оказват различни по характер фактори и условия. Част от тях се проявяват и в останалите административно-териториални единици на страната, а други имат специфичен характер, отразяващ нейното историческо, социално-икономическо, демографско и социо-културно развитие. Определящо влияние в тази насока имат динамиката на демографските процеси и явления, свързани с естественото възпроизводство, миграциите и структурните характеристики на населението. Съвременното състояние и тенденциите на изменения в посочените процеси и явления обуславят сегашното и бъдещото развитие на човешките ресурси в общината, както в количествено, така и в качествено отношение.

• Брой и динамика на населението

Данните от последните преброявания показват съществуването на трайна тенденция към намаляване броя на населението на община Костинброд.

Населението по постоянен адрес в общината, според данни от национална база ЕСГРАОН към 31.12.2025 г. е **16 111** души.

В центъра на общината – гр. Костинброд, живеят 11 524 д. което е 71,53 % от населението на общината.

Населено място	Жители
гр. Костинброд	11 524
с. Безден	178
с. Богьовци	103
с. Бучин проход	74
с. Голяновци	522
с. Градец	281
с. Драговищица	912
с. Дреново	26
с. Дръмша	57
с. Опицвет	301
с. Петърч	1 924
с. Понор	26
с. Царичина	43
с. Чибаовци	140
ОБЩО:	16 111

Коефициентът на раждаемост (живородени деца на 1000 д. от населението) се движи в рамките на 8,05 ‰.

- **Възрастова структура**

Възрастовата структура на населението дава представа за разпределението на населението по възрастови групи. Важността на възрастовата структура на населението, произтича от факта, че хората в отделните възрастови групи притежават различни жизнени и трудови възможности и по различен начин участват в материалното производство и духовния живот в обществото. От друга страна населението се разделя на възрастови групи и в зависимост от техните репродуктивни възможности, определящи ролята им в процеса на естественото възпроизводство.

Община Костинброд	Общо		Население под трудоспособна възраст		Население в трудоспособна възраст		Население над трудоспособна възраст	
	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%
Декември 2025 г.	17 391	100	2 439	14,02	10 657	61,28	4 295	24,70

По данни от Националния статистически институт за периода 2020 г. – 2025 г. се наблюдава намаляване на населението аналогично на ситуацията в страната, като най-голямо е намалението при населението в трудоспособна възраст.

Това се дължи както на отрицателния естествен прираст, така и на отрицателния механичен прираст.

Друга важна особеност е зависимостта между полово-възрастовия състав на населението и естествения му прираст.

Отрицателните стойности на естествения прираст се увеличават ежегодно и това води до намаляване на демографския потенциал на общината, което е ограничаващ фактор за нейното бъдещо социално-икономическо развитие. Отрицателният естествен прираст в комбинация със застаряване на населението силно влошава възпроизводствените възможности. Подобряването на градската среда е една от възможностите за намаляване на отрицателните стойности на естествения прираст.

Изменението във възрастовия състав на населението е от решаващо значение за формирането на трудоспособен контингент. В резултат на ниската раждаемост, населението в под трудоспособна възраст заема най-малък дял от населението в изследваната територия.

Делът на населението в над трудоспособна възраст в общината е близък до средния за страната.

4.3. СГРАДЕН ФОНД

По отношение на тяхното предназначение се приема следната квалификация на сградите:

1. *жилищни*: а) еднофамилни индивидуални къщи; б) жилищни сгради (блокове) с ниско и средно застрояване; в) смесени сгради;

2. *нежилищни (сгради, които са публична собственост или се използват от обществеността):* а) сгради за административно обслужване (административни, кметсва, и др.); б) сгради в областта на образованието (учебни, детски градини и др.); в) други сгради за обществено ползване (сгради в областта на социалните дейности, читалища и др.).

Състоянието на общинския сграден фонд и на сградния фонд в жилищния сектор в община Костинброд не се различават от тези в страната за населени места от този тип, като основните причини за високата енергоемкост са: наследена енергоинтензивна структура в строителството в зависимост от годините на построяване – външните стени на повечето стари сгради са с неизолирани стени имат до 5 пъти по-големи топлинни загуби в сравнение с нормите за ново строителство, сутерените и таванските плочи също са без топлоизолация, топлинните загуби през старата морално остаряла дограма – прозорци и врати достигат до 50 % и неефективното отопление и осветление.

Общински сгради на територията на община Костинброд

№ по ред	АОС №	Населено място	Квартал	УПИ	Забележка
1	АПОС № 953/09.08.2021 ЗП=356 кв.м., ет. 3 и 7 бр.гаражни клетки (всеки един със ЗП=21 кв.м.)	гр. Костинброд	103	XII-„За ОЖС”	Сграда на ОБА Костинброд
2	АЧОС № 1856/02.06.2016 Сграда с идентификатор № 39978.900.6779.1 ЗП= 963 кв.м., 1 ет.	гр. Костинброд	108	IV-„За баня”	бивша баня / архив и помещения под наем
3	АПОС №1191 от 10.07.2026 Сграда с идентификатор № 39978.900.6777.1 ЗП= 276 кв.м. 4 ет.	гр. Костинброд	108	VI-„За друг вид имот със специално предназначение и ползване“	данъчна служба, пожарна, ОСЗ
4	АПОС 1006 /29.09.2022 38978.303.18.1 ЗП=321, ет.1	гр. Костинброд		38978.303.18.1	Детска градина недействаща
5	АПОС 973/07.06.2022 38978.900.3359.1- ЗП= 879 кв.м.,	гр. Костинброд	182	I-„За ОДЗ”	Детска градина I-ви район „Пролет“

	РЗП=1552.52 кв.м., 2 ет. 38978.900.3359.2- ЗП= 11 кв.м., 1 ет. 38978.900.3359.3- ЗП= 12 кв.м., 1 ет.				
6	АПОС 998/26.07.2022 38978.900.1863.1- ЗП= 613 кв.м., РЗП=1226 кв.м., 2 ет. 38978.900.1863.2- ЗП= 143 кв.м., РЗП=286 кв.м., 2 ет. 38978.900.1863.3- ЗП= 338 кв.м., РЗП=338 кв.м., 1 ет.	гр. Костинброд	97	II-, „За детска градина”	Детска градина II-ри район „Радост“
7	АПОС 588/15.12.2017 Масивна едноетажна сграда със ЗП= 957 кв.м. / в забележка на акта;	с. Петърч	42А	I-, „За детски дом”	Детска градина с. Петърч
8	АПОС 525/03.01.2002 ЗП= 185 кв.м.; 1 ет.	с. Голяновци	5	I-, „За детска градина”	Детска градина с. Голяновци
9	АЧОС 2396/16.04.2018 38978.900.1756.1- ЗП= 983 кв.м., 2 ет. 38978.900.1756.2- ЗП= 647 кв.м., 2 ет. 38978.900.1756.3- ЗП= 254 кв.м., 1 ет. 38978.900.1756.4- ЗП= 86 кв.м., 1 ет. 38978.900.1756.5- ЗП= 47 кв.м., 1 ет.	гр. Костинброд	88	I-, „За училище д-р П.Берон”	Училище гр.Костинброд Решение № 696/22.03.2018 с мораториум за извършване на разпоредителни сделки за срок от 10 години; След проекта да се смени собствеността от Частна в Публична!
10	АПОС 3/30.03.2006 ЗП= 460.05кв.м.- 2 ет.- училище; ЗП= 293.08кв.м.- 2 ет.- училище;	гр. Костинброд	198	В УПИ V-, „За читалище” и в УПИ VIII-За озеленяване	Училище и читалище гр. Костинброд I-ви район
11	АПОС 536/02.02.2017 39978.900.2191.1 ЗП= 344 кв.м.; 2 ет. 39978.900.2191.2	гр. Костинброд	165	УПИ XI- „За училище”	Училище гр. Костинброд I-ви район

Програма за енергийна ефективност на Община Костинброд за периода 2026 – 2030 г.

	ЗП= 27 кв.м.; 1 ет.				
12	АПОС 716/07.10.2020 39978.900.234.1 ЗП= 276 кв.м.; 1 ет. 39978.900.234.2 ЗП= 305 кв.м.; 1 ет. 39978.900.234.3 ЗП= 17 кв.м.; 1 ет.	гр. Костинброд	40	УПИ I-„За Клубове”	Училище гр. Костинброд III-ти район
13	АПОС 690/05.08.2019 39978.900.598.5 ЗП= 288 кв.м.; 1 ет. 39978.900.598.2 ЗП= 120 кв.м.; 1 ет.	гр. Костинброд	20	УПИ IX-„За училище”	Училище гр. Костинброд III-ти район
14	АПОС 692/10.02.2020 ЗП= 1005 кв.м.; 2 ет., РЗП=2010 кв.м. мазе ЗП=440 кв.м. ЗП= 331 кв.м.; 1 ет.- ученически стол;	с. Петърч	25	I-„Училище”	Училище с. Петърч
15	АПОС 1011/08.02.2023 ЗП= 504.04 кв.м.; 3 ет., РЗП= 1488.04	с. Драговищица	33	I-„Училище”	Училище с. Драговищица и Детска градина с. Драговищица Площи по договорите за безвъзмездно управление;
16	АЧОС 2913/27.05.2021 ЗП= 141 кв.м.; 1 ет.	с. Безден	25	I-„Училище”	Училище с. Безден недействащо Безвъзмездно предоставено с договор;
17	АЧОС 53/04.05.1998 ЗП= 310 кв.м.; 1 ет.	с. Чибавци	11	VII-„За училище”	Училище с. Чибавци Недействащо
18	АЧОС 2519/14.02.2020 38978.900.7798.1- ЗП=833 кв.м., 2 ет. 38978.900.7798.2- ЗП=301 кв.м., 2 ет.	гр. Костинброд	99а	II-„За културен дом”	Читалище Иван Вазов гр. Костинброд II-ри район; С мораториум за разпоредителни сделки;

Програма за енергийна ефективност на Община Костинброд за периода 2026 – 2030 г.

	38978.900.7798.4- ЗП=136 кв.м., 1 ет. 38978.900.7798.5- ЗП=57 кв.м., 1 ет.				
19	АЧОС 2518/13.02.2020 38978.900.7798.3- ЗП=238 кв.м., 2 ет.	гр. Костинброд	99а	В УПИ II-„За културен дом”	Котелно до читалище Иван Вазов гр.Костинброд II-ри район
20	АПОС 1017/06.10.2023 Двуетажна сграда ЗП= 398,15 кв.м.; РЗП=876,72 кв.м. /от разгънатата площ 80,42 кв.м.е мазе/	с. Драговищица	26	ПИ №92	Читалище с.Драговищица
21	АПОС 1049/04.04.2025 ЗП= 330 кв.м.; 2 ет., РЗП=634 кв.м.	с. Чибаовци	10	III-„За културен дом”	Читалище с.Чибаовци
22	АЧОС 752/17.11.2003 две сгради в един акт ЗП= 90 кв.м.; 1 ет.- кметство ЗП= 800 кв.м.; 2 ет.- читалище	с. Петърч	34	Имот №956	1.Читалище и 2. Кметство – в две отделни сгради; С рег. изм.-за преактуване- ръководството е запознато- има и вх.докладна от кмета на с.Петърч за актуване на закупената сграда /архив/ в АОС с цел завеждане;
23	АПОС 26/09.10.2008 ЗП= 318 кв.м.; 2 ет.,РЗП=876,72 кв.м.	с. Безден	26	част от IX- „Универсален магазин и обществена кухня”	Читалище с. Безден
24	АПОС 59/08.07.1998 ЗП= 110 кв.м.; 1 ет.	с. Драговищица	15	XIV-Здравен дом	Здравна служба
25	АЧОС 3160/16.09.2022 г. ЗП= 63 кв.м.; 1 ет.	с. Безден	24	XI-„За туристическа база”	
26	АПОС 6/03.05.2006 ЗП= 143 кв.м.; 2 ет.	с. Петърч	10	III-„Здравен дом”	Здравна служба

Програма за енергийна ефективност на Община Костинброд за периода 2026 – 2030 г.

27	АПОС 814/09.03.2004 Две сгради в един акт 83.82% от 2МЖ-адм. сгр. с РЗП=724 кв.м. и едн. сгр.-зд.служба със ЗП=55 кв.м. АПОС 691/03.10.2019 11.92% от 2МЖ-със ЗП=608 кв.м., 1 ет.	с. Опицвет	28	Х-„Битови услуги и селкооп, читалище и градина”	1-Кметство, читалище Бълг. пощи и БТК-ЕАД 2-Здравна служба
28	АПОС 719/22.12.2020 38978.900.8122.1 със ЗП=204, ет.1	Костинброд	221	XXV- „За спортен комплекс Белица	Спортен комплекс Белица
29	АПОС 520/03.06.2016 38978.900.38.1 със ЗП=204, ет.1	Костинброд	47	XV-За стадион имот 38	Спортен комплекс
30	АПОС 694/17.12.2002 ЗП= 52.25кв.м.- магерница	гр. Костинброд		Имот №016132	Гробищен парк Шияковци
31	АПОС 1782/16.02.2016 г. 38978.392.122.1 със ЗП=83, ет.1	гр. Костинброд	-	Имот №392122	Гробищен парк Костинброд I-ви район
32	АПОС 1/27.02.2006 Дървена сглобяема сграда ЗП= 60.00 кв.м.- магерница	с. Драговищица	-	Имот №347109	Гробищен парк с. Драговищица
33	АПОС 822/05.04.2004 ЗП= 30.00 кв.м.- магерница	с. Царичина	-	Имот №000232	Гробищен парк с. Царичина
34	АПОС 62/14.12.2009 ЗП= 40.00кв.м.- магерница	с. Дреново	-	Имот №000211	Гробищен парк с.Дреново
35	АПОС 14/08.06.2007 ЗП= 40.00кв.м.- магерница	с. Чибаовци	4	VII-„За озеленяване”	Гробищен парк с. Чибаовци
36	АЧОС №602/17.04.2002 за терена;	с. Богьовци	16а	XI-Кметство, поща и пункт за битови услуги,	кметство

Програма за енергийна ефективност на Община Костинброд за периода 2026 – 2030 г.

	за сграда липсва инф. за актуване			сладкарница и здр.пункт	
37	АПОС 21/13.03.2008 В заб.: сграда за кметство ЗП=65 кв.м.	с.Бучин проход	10	XV-„За кметство”	кметство
38	АЧОС 2509/10.12.2019 38978.900.5638.1 ЗП=73 кв.м., 1 ет.	гр. Костинброд	108 а	В уширението на задънена улица „Г.С.Раковски“	(клуб на пенсионера)
39	АПОС 529/30.09.2016 38978.900.7129.1- ЗП=448, 1 ет. (хангар, депо, гараж) 38978.900.7129.2- ЗП=125, 1 ет. (селско стоп. сграда)	гр. Костинброд	38978.900. 7129	кв.86-а променен в кв.247	/парк/
40	АПОС 683/11.02.2019 38978.900.7736.1- ЗП=691кв.м., 2 ет. 38978.900.7736.2- ЗП=736кв.м., 2 ет. 38978.900.7736.3- ЗП=14кв.м., 1 ет. 38978.900.7736.4- ЗП=13кв.м., 2 ет. 38978.900.7736.5.6 ЗП=450кв.м., 5 ет.	гр. Костинброд	38978.900. 7111	Кв. 89, УПИ I-За техникум	Професионална гимназия по ветеринарна медицина и селско стопанство- „Св. Георги Победоносец“ гр.Костинброд
41	АПОС № 49/05.01.1998 Г. ЗЕМЯ И СГРАДА	Драговищица	24	XXII – За детски комбинат	фурната
42	АПОС 1028/21.02.2024Г.	Костинброд	99а	VIII - 2747	Информационен център
43	АПОС 960/26.05.2005 Част от 2 МЖ със ЗП=383.12 кв.м. от които ЗП=171.12 кв.м. на първия етаж и 263.12 кв.м. от втория етаж	с. Градец	11	XXV-„За Читалище”	Читалището и ПК Костинброд
44	АЧОС 3706/12.03.2026 г.	гр. Костинброд	132 А	I „Поликлиника и аптечен комплекс”	Поликлиника Костинброд

Програма за енергийна ефективност на Община Костинброд за периода 2026 – 2030 г.

45	АПОС 693/2020г.	с. Градец	26	XIV-„За здравна служба”	Здравна служба Бълг. пощи-и БТК-ЕАД
46	АПОС 22/18.03.2008 Част от нед. имот представляващ целия втори етаж със ЗП=153 кв.м. и част от първия етаж със ЗП=19.14 кв.м. и ЗП=7.66 кв.м., ведно с 64.24% от общите части на сградата;	с. Дръмша	35	ПИ №27	Кметство, здравна служба Бълг. пощи и БТК-ЕАД
47	АПОС 733/04.06.2021 Част от сграда 38978.900.2233.1 262 кв.м., 2 ет., съгласно запис в акта	гр. Костинброд	221		Център за социални грижи и РПУ
48	АПОС 1017/06.10.2023 Част от двуетажна мас. сграда с РЗП=557.43 кв.м, вкл. 55% ид.ч. от общите части на сградата;	с. Драговищица	26	Част от имот и част от адм.сграда	Кметство, Бълг. пощи и БТК-ЕАД
49	АПОС 952/19.07.2021 г. Част от двуетажна мас. сграда 38978.900.7908.1 Съгласно запис в акта;	гр. Костинброд	18	УПИ I-„За Читалище”, втори етаж от двуетажна масивна сграда-читалище със ЗП= 300 кв.м. и читалищен салон със ЗП=184 кв.м.	Читалището и ПК Костинброд
50	АЧОС 1970/29.09.2016 г. 25.001/100 ид.ч. ЗП= 221 кв.м. на цялата сграда; Общинска част от сграда, съгласно запис в акта: 145 кв.м. от I-вия ет. 145 кв.м. от II-рия ет.	гр. Костинброд	109а УПИ I-2721		КРС

	145 кв.м. от таванския ет.				
51	АПОС 524/11.07.2016 г. Актуван втория етаж от сграда със ЗП= 209 кв.м., ведно със съответните части от общите части на сградата и от правото на строеж в/у терена	с.Голяновци	16	Част от сграда	Кметство и ПК
52	АЧОС 2143/27.02.2017 г. 38978.900.1456.1.2 Втори етаж от двуетажна мас.сграда ЗП=250 кв.м.	гр. Костинброд	128	Втори етаж от двуетажна масивна сграда на със ЗП=250 кв.м. в УПИ III-За магазин	Община Костинброд и Потребителна кооперация
53	АЧОС 1026/05.09.2013 г. -част от първия етаж- 112.08 кв.м. и целия втори етаж с пл.186.64 кв.м., стълбищна клетка 18.36 кв.м. от комбинирана сграда	гр. Костинброд	172	ПИ № 1024	Община Костинброд, БП и спортен тотализатор
54	АЧОС 1054/02.09.2025 г.	гр. Костинброд ул.“Димчо Дебелянов“ 8	100	УПИ I-За обект за детско заведение	ДГ Слънчице

4.4. РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКОТО И ГОРСКОТО СТОПАНСТВО

Селско стопанство

Развитието на селското стопанство в община Костинброд се определя от благоприятните природо – климатични условия и дългогодишния опит и традиции на местното население. Плодородното софийско поле дава възможност да се развие интензивно растениевъдство, а мерите и пасищата в полупланинската част на територията са условие за развитието на животновъдството. Близостта до София и наличието на различни преработвателни предприятия осигуряват близък и достъпен пазар за незабавна реализация на продукцията.

Делът на земеделската земя в общината е 63 %, малко по-висок от средния за страната – 57.5 %. Земеделските земи на територията на общината са 145 691 дка. Пасищата представляват 30 % от земеделските площи. Използваната земеделска площ е

малко над половината на обработваемата. Освен това се наблюдава значителна разпокъсаност на стопанствата, което е негативна тенденция, тъй като създава пречка пред интензификация на земеделието, увеличаване на добавената стойност на продукцията и постигане на синергичен ефект. Стопанствата на територията на община Костинброд са общо 662 на брой, като 493 от тях са с ИЗП до 20 дка. Големите стопанства с ИЗП над 500 дка заемат 69.8% от ИЗП на общината.

Растениевъдство

Най-отглеждани на територията на общината са зърнени култури (пшеница, ечемик, царевица), а също така технически култури (слънчоглед) и фуражни култури, зеленчуци (картофи, зеле, моркови). Земеделските производители на територията на общината са позиционирани предимно в с. Петърч, с. Опицвет, с. Дръмша и гр. Костинброд.

Наблюдава се известно увеличение на посевната площ, т.е – използваемостта на нивите. Увеличението е главно при зърнените култури и преди всичко на площите с пшеница.

Животновъдство

Животновъдството е стимулирано на територията на община Костинброд още от периода след 1944 г. Характерно за местното население е отглеждането на високопродуктивни животни. Традиционно за общината е птицевъдството.

Регистрираните животновъди на територията на общината за 2019 г. са 366 на брой. Пчеларството и отглеждането на медоносни растения е традиционно за общината.

За последните години се наблюдава слабо увеличение на общия брой на говедата, но и намаляване на броя на кравите. Птицевъдството запазва значението си на структуроопределящ животновъден подотрасъл. Продължение на традициите и опита в това направление е дейността на фирма „Джиев“ АД, отглеждаща над 80 % от общия брой на птиците, яйца за разплод и яйца за консумация.

Горско стопанство

Горският фонд на община Костинброд е обособен в Горскостопански Охранителен Участък (ГСУ) „Костинброд“, попадащ в границите на Държавно Горско Стопанство (ДГС) „София“. На север граничи с Държавно горско стопанство „Годеч“ и Държавно

горско стопанство „Своге“, на изток – ГСУ „Нови Искър“, на югозапад с ГСУ „Люлин“, и на запад с ГСУ „Сливница“ и ГСУ „Драгоман“.

Държавно горско стопанство „София“ – ГСУ „Костинброд“ е разположен в Западна България – в Мизийската горскорастителна област, Краищенско – Ихтиманска подобласт.

Релефът е изключително разнообразен, в резултат от сложното и продължително палеогеографско развитие.

До повечето горски комплекси водят предимно черни и по-рядко чакълирани пътища, а на места извоза на дървения материал става по коларски пътища, временно приспособени за движение на камиони.

Териториалният обхват за контрол и охрана на ГФ за община Костинброд е с обща площ от 6 869,0 ха, от която 5 762,7 ха (84.2 %) залесена, 343,6 ха (5.0 %) незалесена дървопроизводителна и 732,7 ха (10.8 %) недървопроизводителна. Процента на лесистост е 20.3%.

4.5. ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА

Община Костинброд е разположена в непосредствена близост до гр. София. Това предимство ѝ дава достъп до националната транспортна мрежа с различни видове транспорт, включително и летище София. В непосредствена близост до общината минават три Транс – Европейски коридори:

- Европейски транспортен коридор № IV – Дрезден – Прага – Братислава – Гьор – Будапеща – Арад – Крайова – София – Пловдив – Истанбул, с разклонение София – Кулата – Солун. ЕТК участък на територията на България – Видин – София – КПП „Кулата“;
- Европейски транспортен коридор № VIII – Дурас – Тирана – Кафтан/Кафасан – Скопие – Деве Баир – Гюешево – София – Пловдив – Бургас – (Варна). ЕТК участък на територията на България КПП „Гюешево“ – Перник – София – Бургас – Варна;
- Европейски транспортен коридор № X – Залцбург – Любляна – Загреб – Белград – Ниш – Скопие – Велес – Солун, с разклонения: Грац – Марибор – Загреб; Будапеща – Нови Сад – Белград; Ниш – София – Димитровград – Истанбул;

От съществено значение е и ж.п връзката със столицата и други съседни общини. Благоприятното разположение на общината дава добри възможности за развитие и привличане на инвеститори, като в същия момент липсва интензивен трафик през общината.

Пътната мрежа на община Костинброд е добре развита. Всички населени места са свързани с общинския център. Общата дължина на общинската пътна мрежа по данни от общинската администрация е 66,30 км.

Основната транспортна артерия, обслужваща общината е второкласния път II- 81 София – Петрохан – Берковица – Монтана – Лом, който минава централно през територия на общината и я напуска малко след Бучин проход. Той осигурява връзката на община Костинброд и общинския център с Околовръстния път на София и всички Транс-Европейски коридори. Също така пътят осигурява бърз и лесен достъп до столицата София, където част от хората работят. След извършения цялостен ремонт пътя е в добро състояние.

Третокласен път III – 164 осигурява връзката на Бучин проход със Своге, а път III – 813 осигурява връзката със съседната община Годеч, както и връзката Драгоман – Годеч – Бучин проход.

Чрез третокласен път II-811 /Сливница-Опицвет-Богьовци-Белидие хан/ се осъществява връзката, между основния път II-81 и Е80.

Задоволително е общото състояние на транспортната система. Всички населени места в община Костинброд имат сравнително бърз достъп до общинският център. Като цяло републиканската третокласна пътна мрежа е в относително лошо състояние, като това създава затруднения при придвижването на гражданите. На места се нуждае от ремонт и това рефлектира върху достъпа до някои от населените места. Общинската пътна мрежа е в относително задоволително състояние.

Автобусният превоз е добре развит. С цел подобряване на достъпността на общинския център – гр. Костинброд за населението на общината е предвидено, всички населени места да бъдат обхванати от редовен автобусен транспорт.

От голямо значение е и преминаващата ЖП линия – Калотина – София – Пловдив – Димитровград. Това е едно от основните железопътни направления в страната. ЖП транспорта осигурява бърз достъп на гражданите до столицата, като пътуване в едната посока отнема по – малко от 20 минути.

4.6. ПРОМИШЛЕНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

В общината е силно застъпена леката промишленост като водещ отрасъл е хранително-вкусовата промишленост. На територията на община Костинброд функционират средни и големи предприятия, чиято продукция се разпространява както

на националния, така и на международния пазар. Предприятията функционират от края на 90-те години на миналия век/началото на настоящия и са предимно резултат от чуждестранни инвестиции. Проследява се тенденция за разширяване на предприятията, нови инвестиции в материално-техническа база и увеличаване на капацитета.

Предприятията са разположени предимно в град Костинброд и с. Петърч. Представители на хранително-вкусовата промишленост са следните фирми: Заводът за безалкохолни напитки и натурални сокове „Кока-Кола Хеленик Ботълинг Къмпани България“ АД; фирма „Кенар“ (специализирана в производство на салати и готови храни); Предприятието за производство на птиче месо, яйца и колбаси „Джиев“ АД; „Интерион“ АД – производство на шоколадови, захарни и сладкарски изделия, включително течен шоколад; JDE PEET'S – производство на кафе; „Джимис – Еф Би Ти“ АД – производство и дистрибуция на сладоледени изделия; „Олинеза“ ЕООД и „Партньори“ АД, специализирани в производството на майонези, сосове, лютеници и други хранителни продукти.

Целулозно – хартиената и полиграфическа промишленост са сравнително нови сектори но с утвърдено присъствие в общината. В сектора на производството на хартия, картон и изделия от тях работят предприятия като „Санитекс Пейпър Продуктс“ ООД, а „Мултипринт“ ООД се занимава с полиграфическа дейност.

Други от последните големи инвестиции в общината са: на „Газтрейд“ АД – предприятие с дейност по външна и вътрешна търговия с втечен въгледороден газ и течни горива, „НИС Петрол“ ЕООД – с петролна база в Костинброд за продажба на дребно на автомобилни горива, фирма „Ролпласт“ ЕООД – производство и търговия с продукти за остъкляване и слънцезащита, „Сен Гобен Кънстракшън Продуктс България“ ЕООД – производство на строителни продукти, както и „МАРС Армор“ ООД – производство на изделия за индивидуална балистична защита.

Положително е, че повечето от фирмите в бранша постоянно правят подобрения на базата и условията за работа, като по този начин отговарят на европейските изисквания, за което свидетелстват получените сертификати и награди. На територията на община Костинброд услугите са сравнително добре развити. Търговската дейност се осъществява от множество търговски обекта за хранителни стоки и заведения за обществено хранене.

На територията на общината функционира Институтът по животновъдни науки – Костинброд към Селскостопанската академия, който има дългогодишни традиции и значителен научен потенциал в областта на животновъдството и аграрните науки.

Институтът има възможности за оказване на специализирана помощ на земеделските производители и за подпомагане развитието на аграрния сектор.

Близостта до София, сравнително добрата инфраструктура, относително ниските цени на земите и активната общинска администрация привличат инвеститори, които търсят подходящи терени за развитие на производствени мощности.

Промишлените предприятия на територията на общината все повече проявяват интерес към внедряването на мерки за енергийна ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници, но потенциалът за увеличаване дела на енергията от ВЕИ в промишлеността остава значителен

5. ПОЛИТИКА ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Общинската програма за енергийна ефективност е разработена в съответствие с националната политика в областта на енергийната ефективност и с целите, заложиени в съответните стратегически и програмни документи на национално и европейско ниво. Програмата отчита и стратегическите цели и приоритети на интегрираната териториална стратегия за развитие на съответния регион за планиране и перспективите за устойчиво икономическо развитие.

Основната цел е повишаване на енергийната ефективност чрез намаляване на потреблението на енергия, повишаване на енергийните спестявания и подобряване на енергийните характеристики на сградите, съоръженията и системите на територията на общината.

Реализирането на програмата ще доведе и до:

- намаляване на емисиите на вредни вещества и парникови газове, отделяни в атмосферата, водещо до подобряване параметрите на околната среда;
- намаляване на топлинните загуби в сградите, чрез подобряване на енергийните им характеристики;
- намаляване на отрицателния ефект от повишаване на цените на енергиите и горивата върху крайните потребители и подобряване комфорта на живот на домакинствата;
- рационално използване и ограничаване на изчерпването на природните енергийни ресурси;
- намаляване зависимостта на страната от внос на енергийни ресурси;

- създаване на нови пазарни възможности за търговци, производители и фирми, предоставящи услуги и оборудване в областта на енергийната ефективност, както и разкриване на нови работни места;
- създаване на условия за добиване на енергия от ВЕИ;
- постигане на устойчиво развитие.

Енергопотреблението може да бъде намалено по различни начини.

Енергоспестяването или икономията на енергия твърде често се възприема като философия на ограничаването и се свързва с намаляване на разходите за енергия чрез определени ограничения. Енергийната ефективност е качествено понятие, характеризиращо рационалното използване на енергията и енергийните ресурси чрез подобряване качеството на енергийните услуги при приемлива цена за обществото. Особено важно за успешното прилагане и осъществяване на мерките за пълноценно използване на енергийните ресурси в община Костинброд е привличането на инвестиции.

През последните години в община Костинброд са осъществени редица енергоефективни мероприятия, които освен че водят до съществени икономии на средства за енергия, спомогат и за обновяването както на материално - техническата база и енергийното оборудване, така и на сградния фонд.

Към момента са реализирани енергоспестителни мерки в следните сгради на територията на община Костинброд:

№	Наименование на сградата	Населено място	Собственост	Изпълнени енергоспестяващи мерки
1.	ОУ „Отец Паисий“	с. Драговищица, община Костинброд	Публична общинска	Топлоизолация на външни стени, топлоизолация на покрив, подмяна на дограма и преустройство на котелна уредба на екологични пелети
2.	Кметства	с. Безден и с. Чибаовци, община Костинброд	Общинска	Подмяна на дограма
3.	Поликлиника	гр. Костинброд	Частна общинска	Основен ремонт на покрив - северно крило на сградата на поликлиниката в град Костинброд

4.	Улично осветление	Община Костинброд	Общинска	Текущ ремонт и модернизация на системите за външно изкуствено улично осветление в Община Костинброд, София област“, включващ системите за улично осветление /СУО/ СУО – 1 на гр. Костинброд, СУО – 2 на с. Петърч, СУО - 3 на с. Драговищица и СУО - 4 на с. Голяновци“ по ПВУ
5.	I-во ОУ „Васил Левски“	гр. Костинброд	Публична общинска	Подмяна на дограма, Топлинно изолиране на външни стени, Топлинно изолиране на покрив, Подмяна на осветителни тела, ФЕЕВИ
6.	ПГССВМ „Св. Георги Победоносец“	гр. Костинброд	Публична общинска	Топлоизолация на външни стени на сутерена, подмяна на дограма на сутерена, и реконструкция на отоплителна система
7.	НЧ „Нов живот 1919“	с. Петърч, община Костинброд	Частна общинска	Ремонт на част от покрив и част от таван в НЧ „Нов живот 1919“
8.	НЧ „Иван Вазов – 1947“	гр. Костинброд	Частна общинска	Ремонт на покрив и подмяна на дограма на НЧ „Иван Вазов – 1947“
9.	НЧ „Разум – 1922“	с. Опицвет, община Костинброд	Частна общинска	Ремонт на покрив на НЧ „Разум-1922“, с. Опицвет, общ. Костинброд
10.	Административна сграда с пожарна и Сграда за административно обслужване – РУ на МВР, гр. Костинброд, Община Костинброд	гр. Костинброд	Публична общинска	„Внедряване на мерки за енергийна ефективност на Административна сграда – Пожарна в УПИ VI -2689, гр. Костинброд и Внедряване на мерки за енергийна ефективност на Административна сграда – РУ Костинброд в УПИ XVI, за административна сграда на НАПС, гр. Костинброд“
11.	НЧ „Нов живот 1919“	с. Петърч, община Костинброд	Частна общинска	Внедряване на мерки за енергийна ефективност в НЧ „Нов живот– 1919“, с. Петърч, община Костинброд
12.	НЧ „Развитие – 1933“	с. Чибаовци, община Костинброд	Частна общинска	„Внедряване на мерки за енергийна ефективност в НЧ „Развитие – 1933“, с.

				Чибаовци, община Костинброд“
13	Сграда на общинска администрация – гр. Костинброд	гр. Костинброд	Публична общинска	„Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в сградата на община Костинброд с номер 38978.900.7393.1, в ПИ с номер 38978.900.7393., ул. „Охрид“ №1, гр. Костинброд“
14	СУ „Д-р Петър Берон“ - гр. Костинброд	гр. Костинброд	Публична общинска	Ремонт на покрив, част от изпълняван проект по ПРСР 2014-2020 г.
15	ДГ „Радост“ – гр. Костинброд	гр. Костинброд	Публична общинска	Основен ремонт на покрив на детска градина „Радост“ в гр.Костинброд
16	II - ОУ „Васил Левски“ - гр.Костинброд	гр. Костинброд	Публична общинска	Топлинно изолиране на външни стени, Топлинно изолиране на покрив, система за отопление, система за осветление, ФЕЕВИ
17	Общежитие към ПГВМСС „Св.Георги Победоносец“, гр. Костинброд, ул.„Жр.Смирненски“ № 22	гр. Костинброд	Публична общинска	Топлинно изолиране на външни, вътрешни стени, под и покрив, подмяна на прозорци и врати, внедряване на мерки по системи и инсталиране на ВЕИ
18	Многофамилна жилищна сграда – ул. „Детелина“ № 16	гр. Костинброд	Частна	Топлинно изолиране на външни стени, топлинно изолиране на покрив, подмяна на прозорци и вратии др.
19	Многофамилна жилищна сграда – ж.к. Зора, бл. 4	гр. Костинброд	Частна	Топлинно изолиране на външни стени, топлинно изолиране на покрив, подмяна на прозорци и вратии др.

В резултат на приложените мерки за енергийна ефективност, съчетани с подмяна на амортизирани съоръжения са намалени значително разходите за енергия и особено важно, разходите за поддръжка на съоръженията. На дневен ред е засиленото прилагане на енергоефективни мерки не само за намаляване на разходите, но и за повишаването на жизненото равнище и комфорта на потребителите на енергия.

За периода на действие на програмата, община Костинброд ще заложи на следните приоритети /мерки/ свързани с Енергийната ефективност и ВЕИ:

№	Наименование на сградата	Населено място	Собственост	Предписани енергоспестяващи мерки
1.	Здравни служби на територията на община Костинброд	Община Костинброд	Публична общинска	Топлоизолиране на външни стени, подмяна на дограма, основен ремонт на покрив и подмяна на отоплителна инсталация и осветителни тела и др.
2.	Улично осветление	Община Костинброд	Общинска	Основен ремонт и цялостна подмяна на осветителните тела с енергоефективни такива и доизграждане на уличната осветителна мрежа в общината и др.
3.	Кметства	Община Костинброд	Общинска	Внедряване на мерки за ЕЕ в кметствата на територията на община Костинброд.
4.	Поликлиника	гр. Костинброд	Частна общинска	Топлоизолиране на външни стени, подмяна на дограма и др.
5.	Училища на територията на община Костинброд	Община Костинброд	Публична общинска	Топлоизолиране на външни стени, подмяна на дограма, основен ремонт на покрив и подмяна на отоплителна инсталация и осветителни тела и др.
6.	Читалища на територията на община Костинброд	Община Костинброд	Частна общинска	Топлоизолиране на външни стени, подмяна на дограма, основен ремонт на покрив и подмяна на отоплителна инсталация и осветителни тела и др.
7.	Училища на територията на община Костинброд	Община Костинброд	Публична общинска	Топлоизолиране на външни стени, подмяна на дограма, основен ремонт на покрив и подмяна на отоплителна инсталация с такава на газ и др.

8.	Многофамилни жилищни сгради на територията на община Костинброд	Община Костинброд	Частна	Топлоизолиране на външни стени, подмяна на дограма, основен ремонт на покрив и др.
9.	Спортен комплекс – Белица	гр. Костинброд	Публична общинска	Топлоизолиране на външни стени, подмяна на дограма, основен ремонт на покрив и подмяна на отоплителна инсталация с такава на газ и др.
10.	Районен съд – Костинброд	гр. Костинброд	Частна общинска	Топлоизолиране на външни стени, подмяна на дограма, основен ремонт на покрив и подмяна на отоплителна инсталация с такава на газ и др.
11.	Еднофамилни жилищни сгради	Община Костинброд	Частна	Топлоизолиране на външни стени, подмяна на дограма, основен ремонт на покрив и подмяна на отоплителна инсталация и др.

По отношение на уличното осветление ще продължи обновяването му с LED осветителни тела.

В допълнение на горното, ще продължи и подмяната на котлите с течно и твърдо гориво с модерни такива на газ и пелети.

В синхрон със световната политика мерките водят не на последно място и до екологични подобрения и ползи.

Общината е в състояние да упражнява контрол върху редица дейности, водещи до повишаване на енергийната ефективност, да взема стратегически решения, свързани с това и в границите на своите компетенции да налага на инвеститорите изпълнения на мерки с подобен характер.

Основни инструменти за това могат да бъдат:

- одобряване на устройствени планове;
- оптимизиране на транспортни схеми;

- насърчаване на частната инициатива, свързана с реализиране на енергоэффективни мероприятия;
- екологично съобразени технологии;
- даване приоритет на инвестиции в мероприятия, водещи до понижаване на разхода на енергия.

Тук действията могат да бъдат насочени в две посоки:

- Общината да оказва влияние върху крайните клиенти на енергия – промишлени предприятия, търговски обекти, домакинства, чрез провеждане на информационни кампании по енергийна ефективност и предоставяне на стимули за намаляване на потреблението на енергия;
- Изпълнение на съвместни дейности със задължените лица – търговци с енергия.

6. СЪСТОЯНИЕ НА ЕНЕРГИЙНОТО ПОТРЕБЛЕНИЕ

Населените места от общината са електрифицирани.

Уличното осветление в град Костинброд, както и в болшинството от населените места в България е изградено през седемдесетте и осемдесетте години на миналия век.

Системата първоначално е изградена върху стоманобетоновите стълбове за мрежа ниско напрежение.

С течение на времето светлотехническите показатели на осветителните тела се влошават, като в момента най-старите осветителни тела достигат едва 50-60% от еталонната си осветеност и яркост, а равномерността на осветлението е силно нарушена.

В настоящия момент осветителите са различни, тъй като през годините на експлоатация са подменени частично. През годините живачните лампи са заменени с натриеви лампи с високо налягане.

Електроснабдяването на община Костинброд и цялостното стопанисване на електроразпределителната мрежа и съоръженията към нея се осъществява от „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД.

Годишното потребление на ел.енергия за осветление на улици и площади в МВч, от 2024 г. до 2025 г. включително, възлиза на приблизително на **1 386,809 МВч**.

№	Година	Потребление на ел. енергия в МВч.
1	2024 г.	793,342
2	2025 г.	593,467

Електроенергийната система в общината е добре развита и оразмерена да поеме много по-голямо натоварване, което би улеснило бъдещите консуматори и би стимулирало икономическото развитие. Значителна част от съоръженията средно и ниско напрежение са в експлоатация повече от 20 години. Част от стълбовете и проводниковата мрежа е с изтекъл срок на експлоатация. Съществуват проблеми в отделни селища със спад на напрежението над допустимите норми, произтичащ от дълги мрежи с малки сечения и недостатъчен брой трафопостове.

Всички населени места в общината са електрифицирани, но електроразпределителната мрежа до и в тях се нуждае от реконструкция и модернизация.

Енергопотреблението по целеви групи в Община Костинброд за 2024 г. и за 2025 г. е както следва:

• 2024 г.

Целеви групи	Енергоносител	Количество	стойност
		MWh	лева
Общински административни сгради	Електроенергия, газ/други	84,78 – ел. енергия	28 719,63
		95,8673 – газ	10 879,67
		18 куб. – дърва	1 512,00
		1 300 кг. – въглища	1 520,00
Социални услуги	Електроенергия, газ/други	79,295 – ел. енергия	22 831,36
		1,167 – газ	1 341,51
Културни обекти	Електроенергия, газ/други	5,942– ел. енергия	2 486,48
		2,589 – газ	3 430,89
Улично осветление гр. Костинброд	Електроенергия	428,604	141 068,18
Улично осветление села	Електроенергия	364,735	122 648,36

• 2025 г.

Целеви групи	Енергоносител	Количество	стойност
		MWh	лева
Общински административни сгради	Електроенергия, газ/други	82,61 – ел. енергия 118,073 – газ 1 775кг. – въглища	29 909,97 12 891,49 1 633,00
Социални услуги	Електроенергия, газ/други	89,18 – ел. енергия 1,185 – газ	30 483,83 2 071,00
Културни обекти	Електроенергия, газ/други	0,802 – ел. енергия 5,039 – газ	389,17 5 945,96
Улично осветление гр. Костинброд	Електроенергия	295,345	119 072,69
Улично осветление села	Електроенергия	298,122	119 619,53

7. ЦЕЛ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Основната цел на разработването на програмите за енергийна ефективност е да бъдат идентифицирани възможните дейности и мерки, които да доведат до енергийни спестявания, както и проектите за тяхното изпълнение.

В последните години значително внимание се отделя на прилагането на мерки за енергийна ефективност. Безспорно, намаляването на загубите от енергия е от приоритетно значение и със значителни ползи.

Неприлагането на мерки за енергийна ефективност, амортизацията на съществуващите енергийни системи и съоръжения и недостатъчната ефективност при управлението на енергопотреблението могат да водят до нарастващи и ненужно големи разходи за потребление на горива и електрическа енергия. Предвид това е необходимо да се прилагат енергоефективни мерки не само за намаляване на разходите, но и за повишаване на жизненото равнище и комфорта на потребителите на енергия.

И не на последно място, енергоефективните мерки водят и до положителен екологичен ефект, свързан с намаляване на емисиите на парникови газове и други вредни вещества в атмосферния въздух.

ЦЕЛИ

Политиката на община Костинброд по отношение на енергийната ефективност се базира на „План за интегрирано развитие на община Костинброд за периода 2021–2027 г.“ (ПИРО).

Община Костинброд има следните цели:

- Намаляване на топлинните загуби в сградите чрез подобряване на енергийните им характеристики и прилагане на мерки за енергийно обновяване;
- Ефективно използване на енергийните ресурси за отопление, чрез отоплителни системи с висока ефективност, включващи възможности за регулиране на потреблението и поддържане на необходимите параметри на микросредата в отопляваните обекти;
- Замяна на горива и енергийни източници с ниска крайна ефективност с по-ефективни и по-екологични решения, когато това е технически и икономически целесъобразно;
- Изграждане на системи за оползотворяване на енергия от Възобновяеми енергийни източници (ВЕИ);
- Популяризиране и насърчаване на добрите практики в сферата на договорирането за енергоспестяване в общинския сектор;
- Намаляване емисиите на парниковите газове;
- Модернизиране на осветлението в общинските обекти без да се намалява нивото и качеството на осветеността, чрез използване на високоефективни осветители, автоматични системи за контрол и управление и системи за регулиране на нивото на осветеност;
- Подобряване на енергийната ефективност при уличното осветление.

Подцели:

➤ ***Основен ремонт и въвеждане на енергоспестяващи мерки на обществени сгради:***

- Извършване на обследване за енергийна ефективност на обществени общински сгради с площ над 250 кв.м;
- Основен ремонт и въвеждане на енергоспестяващи мерки на обществени сгради;
- Изолация на външни стени;
- Изолация на под;

- Изолация на покрив;
 - Подмяна на дограма;
 - Енергоспестяващи мерки по котелни инсталации;
 - Енергоспестяващи мерки по прибори за измерване, контрол и управление;
 - Енергоспестяващи мерки по сградни инсталации.
- *Намаляване разходите за енергия в сгради и системи, финансирани от общинския бюджет, чрез:*
- Реконструкция на съществуващи отоплителни инсталации и изграждане на нови такива;
 - Внедряване на енергоспестяващи технологии и мерки.
- *Повишаване нивото на:*
- Познанията по енергиен мениджмънт на специалисти от общинската администрация;
 - Информираността, културата и знанията в областта на енергийната ефективност на ръководния персонал на общинските обекти;
 - Експертния потенциал на специалисти в общинската администрация за разработване и реализиране на проекти по енергийна ефективност;
 - Професионалната квалификация на експлоатиращия персонал.

ОБХВАТ

При разработването на Програмата за енергийна ефективност се прилага методът на приоритетните целеви групи, като се разглеждат нуждите на групи крайни потребители със сравним модел на потребление на енергията.

Изборът на целеви групи се извършва след преценка на направените разходи за енергия в натурално и стойностно изражение, потенциала за реализиране на икономии, социалната значимост, нивото на комфорт, степента на влияние на структурите на администрацията, желанието на отделните структури към общината и др.

Възможностите за реализиране на проекти за енергийна ефективност в община Костинброд се насочват в три сектора:

1-ви сектор – „Сграден фонд“ с целеви групи – детски градини, училища и административни сгради;

2-ри сектор – „Услуги“ с целева група „Осветление в административните сгради“;

3-ти сектор – „Възобновяеми източници на енергия“.

В сектор „Сграден фонд“ най-ефективните енергоспестяващи мерки са:

- Подмяна на съществуващата дървена и стоманена дограма с нова PVC и алуминиева дограма със стъклопакет с нискоемисиивно стъкло;
- Топлоизолация на покриви;
- Полагане на фасадна топлоизолация;
- Повишаване ефективността на отоплителната инсталация и въвеждане на система за автоматично регулиране и контрол;
- Оползотворяване на енергия от възобновяеми източници, като за сградите с непрекъсната употреба, например детски градини, социални услуги и други подходящи обекти, може да се предвижда използването на соларни системи за производство на топла вода, когато това е технически и икономически целесъобразно.

В сектор „Услуги“ най-ефективните енергоспестяващи мерки са:

- Подобряване на енергийните характеристики на енергийните системи;
- Повишаване на енергийната ефективност на уличното осветление, чрез внедряване на допълнителни мерки;
- Оптимален режим за включване и изключване на уличното осветление;
- Система за мониторинг на уличното осветление;
- Въвеждане на енергоефективни уреди;
- Подмяна на осветителните тела с високоефективни осветители в общинските сгради;
- Оптимизиране броя на осветителните тела.

В сектор „Възобновяеми източници на енергия“ могат да се приложат мерки за повишаване на енергийната ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници както в общинския сектор, така и по инициатива на частни ползватели и инвеститори.

Целта е намаляване използването на горива, замърсяващи околната среда и удовлетворяване на растящите изисквания на населението по отношение на опазването

на околната среда и подобряване на качеството на живот. Общината трябва да предприеме действия за повишаване информираността на живеещите за възможностите за използване на енергия от възобновяеми източници.

През последните години нараства интересът към слънчевите колектори и системите за производство на топла вода, като при подходящи условия и при техническа и икономическа целесъобразност слънчевите системи могат да допринасят за задоволяване на потребностите от топла вода.

8. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Реализирането на мерките и дейностите, предвидени в Програмата за енергийна ефективност на Община Костинброд за периода 2025–2030 г., може да бъде финансирано чрез комбинация от европейски и национални финансови инструменти, средства от държавния и общинския бюджет, финансови инструменти, договори с гарантиран резултат, както и други допустими механизми за финансиране и реализация на инвестиционни проекти.

Допълнително следва да се проследяват националните и европейските механизми за финансиране на енергийното обновяване на многофамилни и еднофамилни жилищни сгради, включително приложимите програми за периода 2026–2029 г. Конкретните бюджети, срокове, допустими кандидати и дейности се посочват след потвърждение в официалните документи и условията на съответната процедура. Възможността за финансиране на ремонт или подмяна на асансьорни уредби следва да се разглежда само когато тези дейности са изрично допустими по конкретната схема.

Основните възможности за финансиране са:

- **ПРОГРАМА „КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА“ 2021–2027 г. (ПКИП)**

Програмата „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021–2027 г. (ПКИП) е пряко насочена към постигането на интелигентен и устойчив растеж на българската икономика, както и към осъществяването на индустриална и иновационна трансформация.

Като инструмент за прилагане на Европейската политика за сближаване за периода 2021–2027 г. и в частност на Европейския фонд за регионално развитие, ПКИП

2021–2027 г. е предвидено да допринесе за постигането на следните Цели на политиката, определени на европейско ниво:

Цел на политиката 1 „По-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и регионална свързаност в областта на ИКТ“.

Цел на политиката 2 „По-зелена, нисковъглеродна Европа чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, приспособяване към изменението на климата и превенция и управление на риска“.

Приоритети:

Приоритет 1 – „Иновации и растеж“ на Програмата „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021–2027 г. е насочен към преодоляване на предизвикателствата в областта на развитието на националната иновационна екосистема – подобряване на резултатите и продуктивността на иновационната и инвестиционна активност на българските предприятия, създаване на благоприятни условия за по-високо технологично развитие и устойчив растеж на предприятията и цифровата им трансформация в тяхната взаимовръзка и синергия.

Специфична цел 1.1. Засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на въвеждането на модерни технологии

Основни целеви групи: Предприятия, основно МСП, клъстери, научноизследователски организации и институции, публични ведомства и организации, които са свързани с предоставянето на услуги за подкрепа на НИРД, иновациите и защита правата по интелектуална собственост, юридически лица с нестопанска цел, обединения, занимаващи се с управление на иновационна инфраструктура.

Специфична цел 1.2. Усвояване на ползите от цифровизацията за гражданите, дружествата и правителствата

Основни целеви групи: МСП; по отношение подобряване на бизнес средата могат да бъдат подкрепяни институции и ведомства, действащи в полза на предприятията.

Специфична цел 1.3. Засилване на устойчивия растеж и конкурентоспособността на МСП, включително чрез производствени инвестиции

Основни целеви групи: МСП, организации, институции и агенции в подкрепа на бизнеса и подобряване на бизнес средата.

Приоритет 2 – „Кръгова икономика“ е насочен към повишаване на ресурсната, и в частност на енергийната, производителност при следване на принципите на кръговата икономика.

Приоритетът допринася за изпълнение на целите на Националната програма за развитие България 2030 и по-конкретно на ос на развитие 2 „Зелена и устойчива България“, приоритет 4 „Кръгова и нисковъглеродна икономика“, както и на целите на Споразумението за партньорство за периода 2021–2027 г. за трансформиране на линейната икономика на страната в кръгова.

Специфична цел 2.1. Насърчаване на мерките за енергийна ефективност и намаляване на емисиите на парникови газове

Основни целеви групи: МСП и големи предприятия с потенциал за реализиране на мерки за енергийна ефективност, АУЕР.

Специфична цел 2.6. Насърчаване на прехода към кръгова и ресурсно ефективна икономика

Основни целеви групи: Предприятия, основно МСП от преработващата промишленост.

Приоритет 3 – „Техническа помощ“

Насочен към повишаване ефективността на Управляващия орган, подобряване на капацитета на бенефициентите и осигуряване на информираност за мерките по Програмата.

• **ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНИТЕ“ 2021 - 2027 г. (ПРР)**

Програмна стратегия: В основата ѝ е необходимостта от осигуряване на по-добро развитие на икономическите потенциали, мобилността и привлекателната среда за живот с възможности за достъп до образование, спорт, работа и отдих, за да се повиши стандартът на живот и да се адресира проблема, свързан с демографските дисбаланси.

Приоритети:

Приоритет 1 – „Интегрирано градско развитие“

Обхват: 10-те най-големи градски общини: Видин, Плевен, Русе, Велико Търново, Варна, Бургас, Стара Загора, Пловдив, София и Благоевград.

Индикативни мерки за подкрепа:

- Инфраструктурни мерки за насърчаване на икономическата активност;
- Енергийна ефективност;

- Устойчива градска мобилност;
- Зелена градска инфраструктура и сигурност в обществени пространства;
- Образователна инфраструктура;
- Общински жилища;
- Социални услуги / интегрирани здравни и социални услуги;
- Култура и спорт;
- Туризм.

Приоритет 2 – „Интегрирано териториално развитие на регионите“

Обхват: 40 градски общини, в които има населени места над 15 000 жители.

Индикативни мерки за подкрепа

- Здравна и социална инфраструктура, вкл. детски ясли;
- Образователна инфраструктура, включително детски градини и професионално обучение;
- Културна инфраструктура;
- Спортна инфраструктура;
- Жилищна инфраструктура и реновиране на бедни квартали;
- Енергийна ефективност и кръгова икономика;
- Инвестиции в устойчива мобилност и функционални зони;
- Цифрова и безопасна транспортна свързаност;
- Качествена и безопасна околна среда, включително зелена инфраструктура;
- Мерки за насърчаване на икономическата активност, включително инвестиции в индустриални зони или друга инфраструктура за развитие на икономически дейности и подкрепа за иновации и развитие на МСП;
- Туризм;
- Културно-историческо наследство;
- Други дейности, допустими по ЕФРР и идентифицирани от проектните партньори въз основа на подход „отдолу -нагоре“, при спазване на определена процедура за демаркация с други оперативни програми.

Приоритет 3 - „Техническа помощ“

Мерки за подкрепа:

- Информация и комуникация;
- Подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол;
- Оценка и проучвания, събиране на данни;

- Укрепване на капацитета на УО, бенефициите и партньорите.
- **ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА“ 2021 - 2027 г. (ПОС)**

Като приоритетни за финансиране за периода 2021–2027 г. по Програма „Околна среда“ се идентифицират области, свързани с водите, отпадъците, биологичното разнообразие, риска и изменението на климата и качеството на въздуха. В хода на изпълнението на програмата е добавен и **Приоритет 7 „Устойчивост на водите“**.

Приоритети:

Приоритет 1 „Води“

Допустими бенефициенти: ВиК дружества, Столична община, Български ВиК Холдинг ЕАД, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, структури на/в Министерство на околната среда и водите, структури на/в Министерство на здравеопазването и други допустими бенефициенти съобразно условията на конкретните процедури.

Приоритет 2 „Отпадъци“

Допустими мерки: насочени към битови отпадъци, масово разпространени отпадъци, биоотпадъци, в т.ч. хранителни отпадъци, строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване.

Допустими бенефициенти: общини, юридически лица със стопанска цел, юридически лица с нестопанска цел и други допустими бенефициенти съобразно условията на конкретните процедури.

Приоритет 3 „Биологично разнообразие“

Допустими бенефициенти: Структури за управление на Натура 2000, структури на/в МОСВ, структури на/в Министерство на земеделието и храните, Агенция „Пътна инфраструктура“ за мерки, свързани с фрагментация на местообитания по съществуваща републиканска пътна мрежа, юридически лица с нестопанска цел, общини, научни институти и висши училища, съобразно условията на конкретните процедури.

Приоритет 4 „Риск и изменение на климата“

Допустими бенефициенти: общини, областни администрации, Агенция „Пътна инфраструктура“, МРРБ, структури на/в МОСВ, НИМХ, ГДПБЗН-МВР и други допустими бенефициенти съобразно условията на конкретните процедури

Приоритет 5 „Въздух“

Допустими бенефициенти: общини, Изпълнителна агенция „Околна среда“, Национален доверителен екофонд, юридически лица със стопанска цел, Агенция „Пътна инфраструктура“, Национален институт по метеорология и хидрология и други допустими бенефициенти съобразно условията на конкретните процедури.

Приоритет 6 „Кръгова икономика и управление на ресурсите“

Приоритетът е насочен към подпомагане на прехода към кръгова икономика и по-ефективно използване на ресурсите съобразно целите и условията на Програмата.

Приоритет 7 „Устойчивост на водите“

Приоритетът е насочен към повишаване устойчивостта на управлението на водните ресурси и ВиК инфраструктурата чрез дейности и инвестиции, определени в актуализираната Програма „Околна среда“ 2021–2027 г. и в условията на конкретните процедури.

Приоритет за техническа помощ

Подкрепя за успешното изпълнение на ПОС 2021-2027 г., чрез подпомагане планирането, изпълнението, мониторинга, контрола и оценката на програмата, популяризирането ѝ, включително приноса на фондовете, както и повишаване на административния капацитет.

***• ФОНД „ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ И ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ“
И „НАЦИОНАЛЕН ФОНД ЗА ДЕКАРБОНИЗАЦИЯ“***

Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“ (ФЕЕВИ) е създаден по силата на Закона за енергийната ефективност като финансов механизъм за подпомагане на инвестиционни проекти за повишаване на енергийната ефективност.

ФЕЕВИ е изпълнявал функции на финансираща институция за предоставяне на кредити и гаранции по кредити, както и на център за консултации. Фондът е оказвал съдействие на български фирми, общини и частни лица при изготвянето на инвестиционни проекти за енергийна ефективност и е предоставял финансиране, съфинансиране или гарантиране пред други финансови институции.

Във връзка с развитието на националния механизъм за финансиране на енергийната ефективност ФЕЕВИ е трансформиран в Национален фонд за декарбонизация.

Национален фонд за декарбонизация

Националният фонд за декарбонизация е национален финансов механизъм за подпомагане на дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност и за насърчаване на производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в сградите.

Съгласно Закона за енергийната ефективност Националният фонд за декарбонизация управлява финансови средства, предоставени за инвестиционни проекти за повишаване на енергийната ефективност и за производство и потребление на енергия от възобновяеми източници, както и за техническа помощ.

- **НАЦИОНАЛЕН ДОВЕРИТЕЛЕН ЕКОФОНД (НДЕФ)**

Фондът е създаден през м. октомври 1995 г. по силата на суапово споразумение „Дълг срещу околна среда“ между Правителството на Конфедерация Швейцария и Правителството на Република България. Съгласно чл. 66, ал.1 на Закона за опазване на околната среда, целта на Фонда е управление на средства, предоставени по силата на суапови сделки за замяна на „Дълг срещу околна среда” и „Дълг срещу природа”, от международна търговия с предписани емисионни единици (ПЕЕ) за парникови газове, от продажба на квоти за емисии на парникови газове за авиационни дейности както и на средства, предоставени на база на други видове споразумения с международни, чуждестранни или български източници на финансиране, предназначени за опазване на околната среда в Република България. Фондът допринася за изпълнение на политиката на Българското правителство и поетите от страната международни ангажименти в областта на опазване на околната среда. Националният доверителен Екофонд е независима институция, която се ползва с подкрепата на българското правителство.

Националният доверителен Екофонд финансира и подпомага проекти в области, определени от действащите програми и механизми, включително:

- намаляване замърсяването на въздуха;
- опазване чистотата на водите;
- опазване на биологичното разнообразие;
- други дейности за опазване на околната среда и ограничаване на въздействието върху климата съобразно условията на конкретните програми и механизми.

- **ФОРМИ НА ПУБЛИЧНО-ЧАСТНО ПАРТНЬОРСТВО**

Договори „до ключ“ (пълнен инженеринг). При този вид взаимоотношения публичният сектор възлага на частния сектор изпълнението на дейности, свързани с проектиране, изграждане и, когато е приложимо, експлоатация и поддръжка на съоръжение или система за определен период и при определени договорни условия.

Предмет на договора може да са инсталации за производство на енергия, системи за ефективно използване на енергията в общественния сектор, системи за контрол и мониторинг на разхода на енергия и горива и други.

Финансирането на изпълнението на проекта може да се извърши изцяло от страна на публичния сектор или да бъде осигурено изцяло или частично от частния сектор, като условията за плащане и възстановяване на направените инвестиции се определят с договора и при спазване на приложимото законодателство.

- ***ЕСКО ДОГОВОРИ (ДОГОВОРИ С ГАРАНТИРАН РЕЗУЛТАТ)***

ЕСКО моделът представлява форма за реализиране на енергийноефективни услуги, при която специализирани доставчици на енергийноефективни услуги изпълняват мерки за повишаване на енергийната ефективност при договорирани условия и гарантиран резултат.

Основната дейност е свързана с изпълнението на комплекс от мерки за повишаване на енергийната ефективност при крайни клиенти на енергия, каквито са и общините.

При договорите с гарантиран резултат инвестициите за реализиране на дейностите и мерките за повишаване на енергийната ефективност се изплащат от договорените енергийни и финансови спестявания, съгласно условията на договора.

За сградите – държавна и/или общинска собственост, условията и редът за определяне размера и изплащане на средствата по договори с гарантиран резултат са регламентирани с Наредба № Е-РД-04-1 от 5 януари 2024 г. за условията и реда за определяне размера и изплащане на средствата по договори с гарантиран резултат, водещи до енергийни спестявания в сгради – държавна и/или общинска собственост.

- ***ДОГОВОРИ ЗА ЕНЕРГИЙНОЕФЕКТИВНИ УСЛУГИ***

Съгласно чл. 65 от ЗЕЕ, енергийноефективните услуги имат за цел комбиниране на доставката на енергия с енергоефективна технология и/или с действие, което обхваща експлоатацията, поддръжката и управлението, необходими за предоставяне на услугата, и водят до проверимо, измеримо или оценимо повишаване на енергийната ефективност и/или спестяване на първични енергийни ресурси.

Енергийноефективните услуги се извършват въз основа на писмени договори, сключени между задължените лица – търговци с енергия и крайни клиенти на енергия (каквито са и общините) и включват изпълнението на една или повече дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност.

Допустимите мерки за осъществяване на енергийни спестявания в крайното потребление, начините за доказване на постигнатите енергийни спестявания, изискванията към методите за тяхното оценяване и начините за потвърждаването им са определени в Наредба № Е-РД-04-3 от 4.05.2016 г., с последващите ѝ изменения и допълнения.

- ***СОБСТВЕНИ СРЕДСТВА ОТ ОБЩИНСКИЯ БЮДЖЕТ***

Възможностите за финансиране на инвестиции в енергийна ефективност в рамките на общинския бюджет могат да включват отпускане на средства за подобряване на енергийните характеристики на образователната и социалната инфраструктура, административни и други общински сгради, уличното осветление и други обекти и системи, за които общината има правомощия и възможности за финансиране.

При реализирането на мащабни инвестиции и финансирането на цялостни решения ролята на общинския бюджет може да бъде допълваща спрямо общия размер на необходимия финансов ресурс, като се използват и възможностите за комбиниране на собствени средства с безвъзмездна финансова помощ, финансови инструменти, кредитно финансиране и други допустими източници.

- ***ПРОГРАМА ЗА ТРАНСГРАНИЧНО СЪТРУДНИЧЕСТВО INTERREG VI-A ИПП БЪЛГАРИЯ–СЪРБИЯ 2021–2027 г.***

Да се проучват актуалните и предстоящите покани по Програмата за трансгранично сътрудничество INTERREG VI-A ИПП България–Сърбия 2021–2027 г. и възможностите за участие на Община Костинброд като кандидат или партньор със

сръбска община или друга допустима организация. Възможните проектни идеи могат да бъдат свързани с устойчивото териториално развитие, климатичните действия, опазването на околната среда и повишаването на административния капацитет, доколкото са съответни на приоритетите и условията на конкретната покана. Участието на общината и допустимостта на отделните дейности подлежат на проверка по документите на всяка процедура.

- ***ПРОГРАМА LIFE, „ХОРИЗОНТ ЕВРОПА“ И ИНИЦИАТИВАТА NETZEROCITIES***

Да се проследяват възможностите за участие в подходящи европейски програми и инициативи, включително:

- Програма LIFE – за проекти в областта на околната среда, действията по климата и прехода към чиста енергия, съобразно условията на съответната покана;
- „Хоризонт Европа“ – за научноизследователски и иновационни проекти, демонстрационни решения и партньорства в областта на енергийната ефективност, устойчивото строителство и климатичния преход;
- NetZeroCities – платформа за подкрепа на европейските градове по пътя към климатична неутралност, включително чрез знания, инструменти и обмен на добри практики.

- ***СОЦИАЛЕН КЛИМАТИЧЕН ФОНД И ПОДКРЕПА ЗА УЯЗВИМИ ДОМАКИНСТВА***

Да се проследяват подготовката и прилагането на Социалния климатичен план на България и възможностите за подкрепа на енергийно бедни и уязвими домакинства, включително чрез мерки за енергийно обновяване и преминаване към по-чисти решения за отопление.

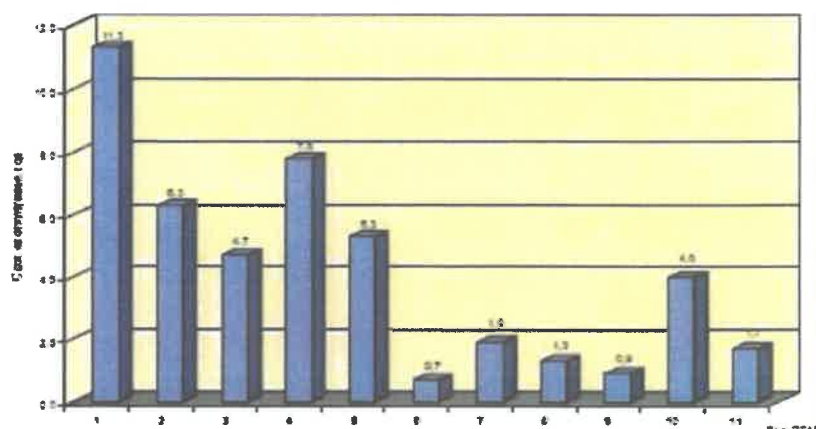
9. МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ

Мерките за повишаване на енергийната ефективност на територията на община Костинброд включват основно сгради, общинска собственост, като с приоритет са училищата, детските градини, административни и жилищни сгради.

Препоръчва се всички сгради на територията на общината, които нямат енергийни обследвания, да бъдат обследвани, след което, според получените резултати да бъде преценено по кои програми може да се участва за финансиране.

За жилищния сектор следва да се проучват възможностите за участие в действащи и предстоящи национални и европейски програми за енергийно обновяване на многофамилни и еднофамилни жилищни сгради. При наличие на приложима схема общината може да подпомага информирането на собствениците, подготовката на необходимата документация и координацията на допустимите дейности.

Средните периоди на откупуване за най-често препоръчвани енергоспестяващи мерки са представени на следващата диаграма:

1 – Изолация на външни стени; 2 – Изолация на под; 3 – Изолация на покрив; 4 – Подмяна на дограма; 5 – ЕСМ по осветление; 6 – ЕСМ по абонатни станции; 7 – ЕСМ по котелни стопанства; 8 – ЕСМ по прибори за измерване, контрол и управление; 9 – Настройки (вкл. „температура с понижение“); 10 – ЕСМ по сградни инсталации; 11 – Други (въвеждане на система за енергиен мениджмънт в т.н.)

За обектите, които имат енергийни обследвания, е необходимо да се прецизират и тези, които са със срок на откупуване на инвестицията до 5 години – да се направят

постъпки за осигуряване на финансиране по подходящи програми и механизми за финансиране от Европейския съюз, като се вземат предвид предимствата на ФЕЕВИ като възможност за мостово финансиране.

Актуално състояние на системите за улично осветление

В началото на 2026 г. е приключен и отчетен проектът „Текущ ремонт и модернизация на системите за външно изкуствено улично осветление в Община Костинброд, София област“, реализиран по Националния план за възстановяване и устойчивост, процедура „Подкрепа за енергийно ефективни системи за улично осветление – Покана 2“. По предоставената информация стойността на проекта е 842 485,51 евро.

Проектът обхваща системите за улично осветление в гр. Костинброд, с. Петърч, с. Голяновци и с. Драговищица. Предвидените дейности включват подмяна на съществуващи осветители с енергийно ефективни LED осветители, модернизация на системите за автоматизация, управление, измерване и контрол на потреблението на електрическа енергия, както и дейности, свързани с използване на енергия от възобновяеми източници, съгласно проектното предложение.

При последващото планиране следва да се разграничават вече изпълнените дейности в посочените четири населени места от необходимостта за обследване, поддръжка и поэтапна модернизация на системите в останалите населени места на общината. Конкретните бъдещи инвестиции следва да се определят след техническа оценка и проверка на възможностите за финансиране.

Мерките, които трябва да предприеме общината са:

№	МЯРКА
1	Създаване на система за наблюдение и контрол на енергийното потребление в общинския сграден фонд.
2	Създаване на Общинска информационна система за енергийна ефективност.
3	Създаване на Общински информационен център за ЕЕ.
4	Въвеждане на алтернативни системи за отопление.
5	Извършване на енергийни обследвания на общинския сграден фонд.
6	Поддръжка и поэтапна модернизация на системите за улично осветление в населените места на общината, като се отчита вече изпълнената

	модернизация в гр. Костинброд, с. Петърч, с. Голяновци и с. Драговищица и се планират последващи дейности в останалите населени места според техническото състояние и възможностите за финансиране.
7	Въвеждане на морални и материални стимули за повишаване на ефективността на крайното потребление на енергийни ресурси.
8	Осъществяване на мерки за енергийна ефективност, чрез реализиране на проекти по различни финансови схеми, фондове и програми.
9	Провеждане на периодични обучения на общинските служители, заети в областта на енергийната ефективност.
10	Проучване и определяне потенциала на общината за използване на ВЕИ в сгради.
11	Изграждане на инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници в общински сгради.
12	Модернизация и ефективна употреба на енергийни системи в сгради, общинска собственост.
13	Продължаване въвеждането на енергоспестяващи мерки и ВЕИ в общински сгради, както и сгради по НПЕЕМЖС.
14	Продължаване модернизацията на уличното осветление в община Костинброд.
15	Подмяна на котлите с течено гориво (нафта, мазут) и твърдо гориво (дърва, въглища) с пелети, газ.

10. ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Етапите на изпълнение на програмата за енергийната ефективност следва да бъдат съобразени със специфичния характер и сложността на всеки конкретен обект, както и спецификата и вида на избраните мерки, дейности и проекти. Етапите на изпълнение на програмата са:

- **Инвестиционно намерение**

Включва извършването на определени проучвания, с които се цели да се установи дали е целесъобразно осъществяването на инвестиционното намерение, начините и мащаба на изпълнението му, както и обследване на енергийна ефективност.

С оглед осъществяване на качествено енергийно планиране, общината се нуждае от създаване и поддържане на база данни за енергийната консумация и състояние на обектите, общинска собственост, с която до момента не разполага. Въз основа на събираните и актуализираните данни и информация, е възможно да се правят анализи и оценки. Тази база данни ще даде информация за състоянието на сградния фонд в общината, както и техническа информация за изходното състояние на енергийния сектор преди да започне изпълнението на Програмата за енергийна ефективност.

- **Предварително проучване**

Осъществява се предварително проучване за състоянието на обектите, в които е предвидено да бъдат реализирани мерки и дейности за намаляване на енергийното потребление на база на енергийно обследване. Трябва да се установи текущото състояние на дадена сграда, енергопотреблението, както и да се посочат целесъобразни енергоспестяващи мерки.

- **Инвестиционен проект**

Разработва се в зависимост от спецификата и обема на предвидените дейности. За всеки инвестиционен проект се прави оценка като се използват различни методи и показатели, дялящи се на статични и динамични.

- **Подготовка и изпълнение на строителството**

Включва подготовка на всички необходими документи и извършване на съответните строително – монтажни работи на съответния обект. След идентифицирането на необходимите мерки, които следва да бъдат извършени, за да се повиши енергийна ефективност на даден обект, следва и етапа на строително – монтажните дейности на заложените цели. На този етап се подготвят необходимите документи и се извършва строителството.

- **Мониторинг**

Той установява намалението на енергийното потребление след реализацията на дейностите и мерките по енергийна ефективност се извършва ежемесечно отчитане и записване на параметрите от измервателните уреди, инструктаж на техническия персонал по поддръжка на инсталациите и др. Ефективният мониторинг изисква изграждането на автоматизирана система за събиране и обобщаване на данни, което може да се осъществява чрез приложение на съвременните информационни и комуникационни технологии. По този начин може да се направят изводи по всяко време и за всеки обект дали средствата за енергоосигуряване се изразходват целесъобразно и дали се спазват нормативните изисквания за поддържане на микроклимата в съответната сграда.

11. ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Максимално точното предвиждане за очакваните ефекти от изпълнението на дейностите, мерките и проектите ще даде възможност за цялостна техникоикономическа оценка на програмата за енергийна ефективност на община Костинброд.

Най-важните резултати, които ще се постигнат с реализирането на програмата, са следните:

- икономия на топлинна енергия;
- икономия на електрическа енергия;
- икономия на горива;
- намалени емисии парникови газове;
- икономия на средства.

За някои от мерките е възможно да се получи сравнително дълъг срок на откупуване, но в тези случаи трябва да се има предвид тяхната екологичната значимост.

Освен това, е важно да се подчертае, че ефектът от реализирането на дейностите и мерките се изчислява на база на действащите в момента цени на топлинната и електрическата енергия и на горивата. Тези цени ще продължават да се повишават, вследствие на непрекъснато растящите цени на горивата на международните пазари, поради което срокът на откупуване ще бъде по-малък, в сравнение с направените изчисления. Допълнителна предпоставка за намаляване на срока на възвръщаемост на

инвестициите е и бъдещата възможност за търговия на спестени емисии на парникови газове.

Освен горните практически резултати, изпълнението на програмата за енергийна ефективност ще доведе до:

- опазване на околната среда;
- забавяне на процеса на изчерпване на природните енергийни ресурси;
- подобряване на условията и стандарта на живот на хората;
- диверсифициране на енергийните доставки и намаляване на зависимостта на крайните клиенти от цените на горива и енергии;
- създаване на нови пазарни възможности за търговци (производители, фирми за услуги и т.н.) и разкриване на нови работни места;
- създаване на конкуренция между основните енергийни доставчици и по - голяма сигурност на доставките;
- подпомагане постигането на устойчиво развитие и подобряване на показателите за състоянието на околната среда чрез намаляване на потреблението на енергия и емисиите на парникови газове, в съответствие с ангажиментите на Република България и Европейския съюз по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата, Парижкото споразумение и действащата европейска и национална политика в областта на климата и енергетиката.

12. НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ

Наблюдението, оценката и контрола на изпълнението на дейностите и мерките, предвидени в ПЕЕ са важни, защото позволяват да се предприемат коригиращи действия, ако напредъкът е неудовлетворителен или ако условията се изменят. Важно е да се дава и отчет за напредъка при постигане на генералните (стратегическите) цели, като се изготвят междинни и годишни отчети (доклади), на базата на които следва да бъдат предприемани последващи действия. Всичко това може да се извършва от експертното звено по енергийна ефективност към Общинската администрация.

Това звено може да наблюдава и контролира изпълнението на набеязаните в Програмата цели в следните насоки:

- периодични прегледи на постигнатия напредък по отношение на изпълнение на целите;

- разглеждане на резултатите от междинните оценки;
- анализи на резултатите от изпълнението на мерките и дейностите;
- оценка на степента на постигане на целите и на устойчивостта на резултатите;
- разглеждане на предложенията за промяна на мерките;
- предлагане на промени, свързани с постигането на целите на ПЕЕ.

13. ОТЧЕТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

В съответствие с чл. 12, ал. 7 от Закона за енергийна ефективност държавните и местни органи представят ежегодно на изпълнителния директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие отчети за изпълнението на програмите по ал. 2 от ЗЕЕ. Отчетите за изпълнението на дейностите и мерките от Програмата за енергийна ефективност се попълват и изпращат по утвърден образец от изпълнителния директор на АУЕР. Този образец е разработен в таблична форма, посредством която се систематизират данните и резултатите (очаквани и постигнати) от изпълнението на дейностите и мерките от ПЕЕ. Към образца са разработени и указания за неговото попълване.

14. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Високата енергийна наситеност на единица произведена продукция в България, лошата топлоизолация на битовите и обществени сгради и липсата на традиции в усвояването на възобновяемите енергийни източници, са предпоставките, които налагат високите темпове на развитие в тази сфера. Реализирането на националната политика по енергийна ефективност, транспонирана в Закона за енергийната ефективност, е приоритет, който ще окаже положително въздействие върху редица аспекти на социално - икономическото развитие и опазването на околната среда в страната – в частност община Костинброд.

Въвеждането на енергийно ефективни технологии за производство ще повиши конкурентноспособността на българската икономика, използването на възобновяеми енергийни източници в битовата и обществена сфера както и подобряването на топлинната изолация на сградите и оптимизирането на отоплителните системи – ще занизжи енергийните разходи и ще намали натиска върху местния енергиен пазар.

Същевременно ефектите върху околната среда ще бъдат значителни по отношение на нивото на парниковите газове, замърсяването на атмосферата с оксиди и опазването на почвите и водите.

Цялата тази съвкупност, от взаимнозависими фактори и елементи на антропосферата, са определящи за жизнения стандарт на населението. Тяхното разумно и научно обосновано управление е гаранцията за устойчиво бъдещо развитие. Изготвянето на общинските програми по енергийна ефективност е задължителна част от държавната политика в тази област и налага участието на съответните регионални и местни структури. Разработването на програми и изпълнението на предвидените в тях проекти е част от регионалната политика за устойчиво развитие. С общинските програми за енергийна ефективност се цели да се повиши ефективността на използване на енергийните ресурси: да се намалят енергопотреблението и вредните емисии в атмосферата; да се осигури здравословната среда чрез подобряване на микроклимата; да се създадат предпоставки за финансиране на мероприятията за енергийна ефективност; енергийната ефективност да стане една от приоритетните общински дейности.

Програмата за енергийна ефективност на Община Костинброд за периода 2026 - 2030 г. е стратегически документ с отворен характер. Той може да бъде усъвършенстван, допълван, променян и изменян на база промени в нормативните документи на национално ниво, както и установените резултати, нуждите и финансовата възможност на Общината.

Програмата е приета с Решение № / от 2026 г. взето с Протокол №..... от заседание на Общински съвет – гр. Костинброд.